

Katalikas, kurs neremia katalikiškos spaudos, neturi teisės vadintis geru Bažnyčios vardu.
Vyskupas Ketteleris.

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. SVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

DARBININKAS
Lithuanian Semi-Weekly
Newspaper
Published every
TUESDAY and FRIDAY
366 Broadway, S. Boston 27, Mass.

VOL. XXXV. No. 33.

Redakcijai Tel. SO 8-6608

ANTRADIENIS (Tuesday), GEGUŽĖS (May), 2 D., 1950 M.

Administracijai Tel. SO 8-2680

SIX CENTS.

PRANCŪZAI APIE UKRAINIEČIŲ KATALIKŲ PERSEKIOJIMUS

Paryžius. Paryžiaus katalikų laikraštis "La Croix" pradėjo spausdinti reportažą, kuriame išvardinamos Ukrainos krikščionių aukos raudonajam persekiojimui. Laikraštis rašo: "Maskvos radijas triumfuodamas paskelbė Taso pranešimą, kad nuo 1948 sausio 1 Tarybinėje Ukrainos respublikoje oficialiai nustojo veikusi Bizantijos apeigų katalikų bažnyčia." Ši lakoniška žinia slepia jaudinančią tragediją, kurios reikšmės krikščioniškasis pasaulis pilnai dar nesuprato.

Bizantijos apeigų katalikų bažnyčia buvo viena iš stipriausių katalikybės tvirtovių rytinėje Europoje. Jai priklausė apie 1 milijonas tikinčiųjų. Jos kunigai yra deportuoti arba 1942 metais nukryžiuoti ant kalėjimų sienų. Mons. Slipyj buvo spaudžiamas, kad atskirtų Ukrainos Katalikų bažnyčią nuo Romos. Bandymai nepavykus, buvo griebtasi suiminėti dvasiškius. Bu-

vo sunaikinta šimtai kunigų ir tūkstančiai intelektualų, kaimiečių, darbininkų, amatininkų. Buvo sudarytas komitetas su uždaviniu paruošti Bizantijos apeigų katalikų susijungimą su ortodoksais. Komitetui nesi-sekė. 3,600 kunigų atsiskė prisidėti prie tos komedijos. Tik trys pakliuvo į atsiskiriančiųjų sąrašus. 1945 liepos 5 300 Ukrainos dvasiškių pareiškė protestą, bet po to persekiojimams buvo dar padvigubinti.

Demonstracijos prieš raudonuosius

New York. — Lojalumo Dieną, š. m. balandžio mėn. 29, tūkstančiai New Yorko gyventojų, nepaisydami vėsiaus oro ir lietaus, dalyvavo masiniame parade, kuris užliejo visą Fifth Avenue. Demonstrantai tuo norėjo išreikšti savo lojalumą JAV ir jos demokratinei santvarkai ir kartu pareiškė protestą komunistams, kurie kasdien po JAV laisvės pamatais.

PALEISTAS BELGIJOS PARLAMENTAS

Bruselis. — Balandžio mėn. 29 d. regentas princas Charles ir ministerio pirmininko pareigas einąs Gaston Eyskens ir pasirašė raštą, kuriuo parlamentas yra paleistas ir skelbiami nauji rinkimai, kurie turi įvykti per 40 dienų. Parlamentas paleistas nesutarus dėl karaliaus Leopoldo II grąžinimo į sostą.

Tito nori gerų santykių su Austrija

Belgradas — Premieras Tito pasakė gana svarbią vadaus ir užsienio klausimais. Toje kalboje jis pareiškė, kad Jugoslavija tuojau paskirs

ambasadorių į Atėnus ir atnaujins diplomatinius santykius su Graikija. Jis tvirtino, kad jo vadovaujama vyriausybė nori užmegsti ir palaikyti draugiškus santykius ir su Austrija.

Trečiadienį, balandžio 26 d. Werner Horst Schaede, 24 m., buvęs Hitlerio jaunimo grupės narys, slaptai bandė išlipti iš laivo ir pasilikti Jung. Valstybėse. Tačiau ir šį kartą, jau ketvirtą, jam nepavyko pasprukti. Šių žodžių rašėjui teko sutikti tą slapuką. Laikraštiniškai jį fotografavo. Jis yra sulaukytas ir bus teisiamas Jung. Valstybių teisme.

Bostono tremtiniai pas Gubernatorių

Iš kairės į dešinę: E. Karnėnas, J. Vembrė, Gub. Paul A. Dever, St. Lizdėnienė, adv. J. Grigalius ir A. Keturakis. (žiūr. aprašymą 8 pusl.)

NORIMA PRIPAŽINTI DIDESNES TEISES VAKARŲ VOKIETIJAI

Washington — Jung. Valst. vyriausybė dabar svarsto visą eilę Vak. Vokietijai didesnių teisių pripažinimo klausimų, kad padidintų Vak. Vokietijos respublikos autoritetą ir ją suartintų su Atlanto pakto valstybėmis.

Federalinių valdininkų tie klausimai yra apsvaistomi ir bus pateikti Jung. Valst., Didž. Britanijos ir Prancūzijos užsienio ministerių konferencijos dienotvarkėn Londone. Jie yra sekant:

1. Sudarymas naujos Atlanto Tarybos, kuri koordinuotų ūkio politiką ir bendrąją politinę taktiką nekomunistinių Atlanto valstybių, įiman ir Vak. Vokietiją. Ši naujoji taryba ateityje turėtų pakeisti ligi šiolinę Vakarų Europos atstatymo programą. 2. Revizija Jung. Valstybių, Britanijos ir Prancūzijos Vak. Vokietijos okupacinio statuto ta prasme, kad suteikus Bonos vyriausybei daugiau laisvės

užsienio politikos reikaluose ir paruošus kelią Vak. Vokietijos priėmimui į Šiaurės Atlanto tautų šeimą.

Pirmasis klausimas nepaliečia vokiečių apginklavimo klausimo. Tačiau sąryšyje su antruoju iškyla klausimas ir Vokietijos dalyvavimo Šiaurės Atlanto pakte ir tuo pačiu Vokietijos gin-

klutas pajėgos įnašas šiam paktui ginti.

Sumanymas pripažinti Vakarų Vokietijai daugiau suvereninių teisių remiamas kaip Valstybės, taip ir Gynybos Departamentu. Tik dar nenusistatyta kokiū būdu šis sumanymas bus įvykdytas. Šiuo klausimu dabiniai laikai vyksta patsitaramai Washingtone.

PASIKEITIMAI ČEKOSLOVAKIJOS KABINETE

Praga — Čekoslovakijos kabinete įvyko pasikeitimų. Prezidento Gottwaldo žentas, dr. Aleksiej Čepicka, kuris ligi šiolei buvo teisingumo ir religijų ministru, paskirtas Liaudies Gynybos ministru. Gi ligi šiolinis gynybos ministris generolas, Liudvikas Svoboda, paskirtas vicepremieru, kurio žiniai yra pavesta fizinė kultūra ir sportas.

Paskyrimas prezidento žento Liaudies Gynybos ministru reiškia: 1. Če-

koslovakijos komunistai laiko, jog perorganizavimo darbas senosios Čekoslovakijos teisinės sistemos komunistiniams pagrindais yra baigtas. 2. Čekoslovakijos ginkluotosios pajėgos, kurių karininkų ir puskarininkų korpusas dviejų metų bėgyje kelis kartus perėjo per valymo ugnį, reikalingos intensyvaus perauklėjimo komunistiniais pagrindais.

Dr. Čepicka yra laikomas beato dairiškai Kremlui ištikimu ir visuomet užėmė svarbias vietas komunistiniame Čekoslovakijos režime.

FBI turi įtariamųjų sąrašus

Atlantic City, N. J. — Vyriausiasis prokuroras McGrath pareiškė, jeigu kiltų karas su Rusija, FBI yra pasiruošusi tuojau čiupti visus įtariamuosius ir juos padėti į stovyklas. FBI turi sudarinti tokių įtariamųjų sąrašus. Ji vartoja paskutinio karo metu įgytą patyrimą rinkti žinioms apie neištikimus piliečius. Jeigu patektų į tokias stovyklas nepavojingas žmogus, jis būtų tuojau išleistas.

Rytų Vokietijoje atkuriamą vokiečių armija

Berlynas. — Šiomis dienomis JAV kariniame teisme Berlyne buvo svarstoma byla dviejų vokiečių, buvusių hitlerinės armijos karių, Heinz Erich Nocht ir Welhelm Roloff. Jie buvo suimti amerikiečių zonoje uniformuoti, kariškai ginkluoti ir gabenę karinę medžiagą. Už šį nusikaltimą jiems grėšia mirties bausmė. Teisindamies jie papasakojo, kad priklausė Sovietų suorganizu-

tai Rytų Vokietijos "policijai", kuri iš tikrųjų yra atkurta vokiečių kariuomenė, kurią sudaro apie 30-40,000 vyrų gerai kariškai parengtų jūrinai tarnybai.

Šis liudijimas laikomas svarbiu įrodymu, kad Sovietai yra sulaužę pasirašytas ankstyvesnes sutartis vokiečių neginkluoti. Manoma, kad po bylos bus įteiktas Sovietų Sąjungai protestas.

HOOVER SIŪLO NAUJĄ TAUTŲ SANTARVĘ

Washington, D. C. — Buvęs JAV prezidentas Hoover vienoje savo kalboje išsireiškė, kad reikėtų steigti naują Tautų Santarvę, kadangi rusų destruktivinė taktika neleidžia sėkmingai veikti prieš penkerius metus įkurtajai UN. Hooverio iškelta mintis Kongrese rado nemažą pritarimą, bet taip pat pasigirdo ir priešingų balsų. Daug kas bijo, kad toks žingsnis gali tiesiai nuvesti į karą, nes pasaulis aiškiai suskiltų į dvi sferas.

Šiuo metu jis yra ir taip suskilęs. UN yra labai menkas saitas, ar geriau, sovietų propagandos įrankis, kuris baigs savo dienas, kai tik bolševikams atrodys jau atėjęs metas užpulti vadinamąjį kapitalistinį pasaulį.

Komunistai laikinai nusileido

Berlynas. — Praėjusį sekmadienį katalikų ir protestantų dvasininkams Rytų Vokietijoje griežtai pasisakius prieš

komunistų užmačias vis labiau varžyti religijos laisvę, š. m. balandžio mėn. 28 d. įvyko pasitarimas tarp komunistų vadų, ministerio pirm. Otto Groewohl, bei jo pavaduotojo Walter Ulbricht iš vienos pusės ir evangelikų vysk. Otto Dibelius bei Marburgo katalikų vyskupo sufragano Wilhel Weskamann, iš antros. Susitarta, kad religijai laisvė ir toliau bus garantuota.

Kiek ta komunistų garantija ilgai truks kitas klausimas.

Nužudytas Yale universiteto profesorius

Jakarta, Indonezija. — Vakariniame Javoje uniformuotų vyrų buvo užpulti ir nužudyti prof. Raymond Kennedy, Yale univ. profesorius sociologas, ir Robert Doyle, "Time" ir "Life" korespondentas. Jiedu toj gražioje ir egzotiškoj saloj buvo nuvykę mokslinių tyrimų tikslais. Kai kas spėja, kad žudikai priklausau subversyvinei organizacijai.

Suglaustos žinios

▲ **Connecticut valstybėje** dar šiais metais bus pastatyta naujų namų 10,000 šeimynų. Tam reikalui paskirta 95 milijonai dolerių.

▲ **Aliaskos gubernatori** Ernest Gruening prašė Senato, kad paskubintų ir teigiamai išspręstų klausimą Aliaskos priėmimo į JAV lygiateisium nariu (49 valstybe).

▲ **Turkija** senus karavanų kelius su JAV inžinierių pagalba pertaiso į modernišką autostradą, kuriomis galėtų lengvai pravažiuoti kariniai automobiliai.

▲ **Italija** atmetė Jugoslavijos pasiūlymą Triesto uostą iškeisti į Gorizia, kuri yra daugiau į šiaurę ir atskirtą Triestą nuo Italijos teritorijos.

▲ **Vokietijoje**, kaip gynybos departamentas viešai praneša, šiuo metu yra 146,000 Amerikos karių, iš kurių 85,000 sukoncentruoti Berlyne.

▲ **Belgijos parlamento** rinkimai paskirti š. m. birželio 4 diena. Tai bus jau tretieji rinkimai vienerių metų laikotarpyje. Parlamentas buvo paleistas negalint sudaryti ministerių kabineto, kuris sutartų karaliaus Leopoldo klausimu.

▲ **Komunistų partija** Panamoje uždrausta ir paskelbta nelegali. Prezidentas Arnulfo Arias savo pasirašytame uždraudimo įstatyme pabrėžia, kad komunistų partija "paneigianti bet kokią demokratiją".

▲ **Austrijos vyriausybė** rengiasi įteikti Tautų Sąjungai (UN) skundą prieš Sovietų Rusiją, kuri kluodo sudaryti su Austrija taikos sutartį.

TRYGVE LIE,

UN generalinis sekretorius išvyksta į Europą ir, galimas daiktas, į Maskvą, atsiveikina su savo dukterimi, kuri linki jam laimingos kelionės. Mes galėtume dar pridėti... laimės pas "Kremlius tėvelį".

THOMAS MANN GINA "TAIKĄ"

New York. — Nobelio laureatas, vokiečių rašytojas Thomas Mann, kuris gyvena JAV nuo to meto, kai dėl savo žydiškos kilmės turėjo bėgti nuo Hitlerio, kalbėdamas New Yorke pasakė, kad yra "pavojingas dalykas laikyti komunistu kiekvieną, kuris rūpinasi taika". Jis kalbėjo pobūvyje, surengtam pagerbti astronomą Harlow Shapley, įtariamą esant komunistuojančiu. Pobūvis buvo surengtas vadina-

nui ir mokslui palaikyti. Ši taryba 1949 metais New York buvo suorganizavusi "taikos konferenciją", kurioje dalyvavo visa eilė atstovų iš Sovietų Rusijos ir jos satelitų.

Čia reikėtų pastebėti, kad kai kieno propoguojama "taika" yra ne kas kita, kaip migdymas vakariečių budrumo, kad Sovietų Sąjungai būtų lengviau primesti pasauliui savo "raudonąją taiką".

REIKALAUJA TEISTI BROWDER, FIELD

Washington, D. C. — Earl Browder ir Frederik Vanderbilt Field nesutiko atsakyti į klausimus Senato komisijos, kuri tyrinėja komunistų skverbimąsi į valstybės departamentą.

Valstybės sekretorius Dean Acheson ir trys kiti buvusieji valstybės sekretoriai paneigė, kad Owen Lattimore būtų buvęs Tolimųjų Rytų politikos "architektas". Tačiau senatorius McCarthy iš Wisconsin tvirtino, kad Lattimore buvo komunistas, "vyriausias sovietų agentas" ir, kaip patarėjas buvo ir "architektas" Tolimųjų Rytų klausime.

Senato komisija pakvietė Earl Browder, buvusį komunistų partijos vadą, ir Field liudyti apie Lattimore, bet jie nesutiko atsakyti į kai kuriuos klausimus. Senatorius Tydings (D., iš Maryland), komisijos pirmininkas, įpareigojo komisijos patarėją, Edward P. Morgan, paruošti ir išskelti bylą Earl Browder ir Field už nesiskaitymą su Senato komisija.

Bolševikai traukia seną giesmę

Maskva. — Neseniai Maskvoje išleista brošiūra, skirta vilioti pabėgusiems grįžti "plačiojo tėvynėn". Joje rašoma, kad apie 400,000 "Sovietų piliečių" dar nėra po

karo sugrižę. Kviečiama "susiprasti", netikėti visokiems "šmeižikams Rusijos pagerėjusio gyvenimo, ir grįžti. Žadama padėti "gerai" įsikurti ir nebausti net tų, kurie ko vojo vokiečių kariuomenėje.

Tai sena lapės giesmė parsikviesti tuos, kurie paspruko iš "Sovietų rojaus", ir dabar pasaulyje atidengia bolševikų kruviną veidą. Kas paklausytų ir pargrižtų, rastų "puikų gyvenimą"... Sibiro katangoje.

Protestantų dvasiškai siūlo pripažinti komunistinę Kinijos vyriausybę

New York. — Šešiasdešimts aštuoni protestantų vadovaujantieji dvasiškai, kurie palaiko ryšius su protestantų misijomis raudonojoje Kinijoje įteikė raštą valstybės sekretoriui Dean Achesonui, senatoriui Tom Connally (Senato užsienio reikalų komisijos pirmininkui) ir atstovui John Key (Atstovų Rūmų užs. reikalų komisijos pirmininkui), prašydami pripažinti komunistinę Kinijos vyriausybę. Jie nurodė, kad tai būtų tas pats, kas dabar yra su "geležinės uždangos valstybėmis", su kuriomis JAV palaiko ryšius. Pareiškime sakoma, kad protestantų misijos raudonojoje Kinijoje pripažinimo labai laukia.

KOMUNISTŲ PARTIJA SKAIČIAIS

Maskva. — Maskvos spauda skelbia, kad šiuo metu visame pasaulyje priskaitoma apie 25-26 milijonai komunistų partijos narių. Pirmąją vietą užima pati Sovietų Rusija su 7,000,000 komunistų, antrąją — Kinija su 4,000,000, trečiąją — Italija su 2,532,000 ir ketvirtąją — Čekoslovakija su 2,300,000. Kituose kraštuose komunistų skaičius yra sumažėjęs: Prancūzijoje iš 1,300,000 (1947 m.) nukrito iki 800,000, Vengrijoje iš 1,150,000 — iki 900,000, Bulgarijoje iš 500,000 — iki 400,000.

Apskritai, už Sovietų Sąjungos ribų priskaitoma apie 18,000,000 komunistų, arba tiek pat, kaip 1949 m. Kadangi per šiuos metus prisidėjo Kinija su 4 mil., tai tiek pat jų sumažėjo kituose kraštuose. Vadinasi, komunistų populiarumas nyksta, ypač ten, kur bolševikai ilgiau pavald. Be to, įsidėmėtina, kad tik 26 mil. komunistų saviems vergišką valdžią yra primetę apie 800 mil. žmonių. Kur demokratija? Kas būtų, jei pavergtiems leistų laisvai pabalsuoti? Kiek tada belpaliktų komunistų?

KVIETIMAS

Šių metų Nekalto Prasidėjimo Gildos

SEIMAS

Ivyks gegužės mėn. 21 dieną, trečiąjį gegužės sekmadienį, Nekalto Prasidėjimo Vienuolyne, Putnam, Conn.

Seimo programa:

- 11:00 val. Šv. Mišios.
- 12:30 val. Seimo dalyvių ir svečių pietūs.
- 2:00 val. Seimo posėdis.
- 4:30 val. Meniška programa.
- 5:00 val. Palaiminimas Švč. Sakramentu.

Kviečiame visus Gildos narius, Kongregacijos rėmėjus, geradarius ir prijauciančiuosius kuo skaitlingiausiai dalyvauti. Atvykite profesionalai ir bizinieriai, atvykite darbo žmonės.

Šis šventųjų metų Seimas skiriamas Šv. Metų Paminklo — N. P. Seserų Vienuolyne koplyčios statymo reikalams.

Bus nepaprastai įdomi, bet neilga, paskaita iš neramiosios Europos katalikų gyvenimo, pranešimai ir diskusijos apie Gildos atliktus ir numatomus darbus, rezoliucijos, rinkimai.

Dar kartą prašome — atvykite į šią Naujosios Anglijos pirmąją pavasario šventę.

Iki pasimatymo!

N. P. Seserų Gildos Centro Valdyba.

THOMAS K. FINLETTER,

naujas orinių pajėgų sekretorius (kairėje) prisiekia eiti ištikimai savo pareigas. Priesaiką priima gynybos sekretorius Louis Johnson (dešinėje). Viduryje pasitraukęs pirmą kartą sekretorius W. Stuart Symington.

SKAUTIŠKAS "MIESTAS" PRIE ROMOS

Roma. Vis labiau pavasarėjant, Romą užplūsta vis didesnės maldininkų minios. Tarp kitų, taip pat atvyksta iš įvairių kraštų nemažos grupės skautų. Nekartą neuokais iškyla nakvynės klausimas. Italų skautų draugija, šalia Romos, taip vadipamoje Tre Fontani vietovėje, kur pagal seną padavimą buvo nukirsdintas apaštalas šv. Pavilas, įkūrė palapinių miestą. Čia gali būti iš karto patalpinta apie 1000 asmenų. Palapinėse yra įrengta visi moderniški patogumai: vanduo, elektra ir k. Šalia nuolatinių palapinių yra dar paliktas didžiulis laisvas laukas, kur galima įsikurti su savo privačiomis palapinėmis. Ši "palapinių miestą" įskilmingai pašventino Jo Eminencija kard. Nicola Canali. Apeigų metu Jo Eminencija pasakė kalbą, kurioje, tarp kitko, pabrėžė: "Čia jaunieji maldininkai nebus svetimame krašte. Jie bus priimti bendrojo Tėvo, kaip ir visi Dievo vaikai,

kurie ateina pagerbti Kristaus Vietininko žemėje, kuris, kaip Mozė, šaukia ir veda tautas į Pažadėtąją žemę, žemę atpirkimo ir dieviškosios malonės". Toliau kardinolas Nicola Canali priminė, kad ir Kristus savo žemiškosios veiklos metu nekartą gyveno ke liauninko gyvenimu ir ant Genezaretio ežero krantų ar prie Jordano, šalia šulinio ar šaltinio, su palme ar ant kalno viršūnės. Šios šv. Jurgio stovyklos tikslas — kalbėti kardinolas — yra jaunystės jėgų klestėjime ir broliškoje sielų vienybėje parodyti tikėjimo karštį ir religinį užsidegimą, kuris pasireiškia tvarka ir lengvu stovyklos nepatogumų pakėlimu. Čia aiškiai parodoma valios tvirtumas, maldingo ir stipraus auklėjimo didžiavisiškumas, jaunatviškai gavalingas troškimas dalintis su savo bendraamžiais šventu meilės ir Dievo baimės džiaugsmu, artimo meilės platumas, žavingumas ir pa-

trauklumas tyriausių ir aukščiausių krikščionybės idealų." Toliau Jo Eminencija kardinolas Canali iškėlė sporto reikšmę auklėjime, jo dažnus iškrypimus ir pabrėžė, kad žmogaus kūnas ir siela, kaip to paties Dievo kūriniai ir sudarą vienišą asmenybę, turi visuomet eiti kartu ir kartu garbinti Kūrėją.

Naujas Vatikano monetos

Vatikanas. Velykoms į apyvartą buvo paleisti nauji Vatikano valstybės metaliniai pinigai, skirti specialiai šventųjų Metų atminimui. Vienos lyros monetose vienoje pusėje yra vaizduojama šventosios Duryš, antroje pusėje — Pijaus XII herbas; dvejų lyrų monetose — vienoje pusėje Popiežiaus atvaizdas, antroje balandis; monetos nuo 5 ligi 10 lyrų vaizduoja šv. Tėvą žengiantį per šventųjų Durų slenkstį. Bus taip pat paleistos į apyvartą ir auksinės 100 lyrų monetos, kurioje vaizduojama šventųjų Durų atidarymo vyksmas.

Berlynas. — Raudonosios armijos leidžiamas Berlyne laikraštis "Taegliche Rundschau", kaip ir buvo laikoma, atmetė vakariečių pasiūlymą praveisti Berlyne laisvus rinkimus ir sudaryti vieną miesto tarybą. Bolševikai sakė, kad Berlyno suvienyti negalima, kol iš jo neišsikraustė vakariečiai.

Jei nori gerai išmokti anglų kalbos, išigyk angliškai - lietuvišką

Zodyna

English - Lithuanian Dictionary

Patogaus formato (6x4), kietais auksklo aparais, 400 pusl.

Papiginta kaina \$3.00

Užsakymus siųskite su pinigais ar čekiais:

Darbininkas
366 W. Broadway,
So. Boston 27, Mass.

Suomi siūnciu \$..... ir prašau prisiųsti Angliškai - Lietuvišką Zodyną.

Vardas

Adresas

K. Adams

KELI ŽODŽIAI APIE

Antaną Gustaitį

Dramos teatro vaidinimas gimsta, darniai bendradarbiaujant rašytojui, režisieriui, dailininkui ir aktoriams.

Gegužės 7 d. statomų scenos veikalų rašytojas — Antanas Gustaitis. Kaip asmuo jisai yra mielas, patrauklus, visada kupinas juoko ir sąmojaus, kiekvienu atveju sugebąs pažvelgti į artimo širdį. Jis ištikimas draugas, kilnus žmogus ir tai ne komplimentai Antanui Gustaičiui. Tuos jo būdo bruožus pažįsta ne tik Bostono lietuviai, kurių tarpe jisai nūdien gyvena, bet ir platesnė lietuvių visuomenė, neseniai atkylusi į šį kraštą.

Antanas Gustaitis gėmė 1907 m. kovo 12 d., Suvalkijoje, Gustaičių kaime. Mokėsi Mariampolėje ir Kaune Vytauto Didžiojo Universiteto Humanitarinių mokslų fakultete. Studijavo lietuvių ir vokiečių kalbas bei literatūras ir pedagogiką. Uoliai lankė prof. Balio Sruogos vadovaujamą Teatro Seminarą. Bet Antanas Gustaitis — ūkininko sūnus. Tėvai niekad per daug lėšų neturėjo, nelengvas buvo jo mokslo dienos. Antanas Gustaitis pats mokėsi, o drauge ir kitus mokė, kad turėtų už ką toliau studijas tęsti. Be literatūros, yra labai pamėgęs matematiką, tai toji jam ir padėjo sunkiasias dienas nugaltėti.

Lietuvių literatūros baruose Ant. Gustaitis pasirodė, rašydamas eilėraščius, straipsnius ir scenos veikalus. Ypač čia gausia duklę jisai yra atidavęs Lietuvos radijofonams, kurdamas jiems radijo vaidinimus. Tie radijo vaidinimai — tai naujas literatūrinis žanras, atsiradęs drauge su technikos pažanga. Ant. Gustaitis tą žanrą gerai pažįsta, todėl jo parašyti radijo vaidinimai klausytojų buvo mėgiami, o to ...

Turėdamas stiprų polinkį į humorą ir satyrą, Antanas Gustaitis yra sukūręs 5 veiksnių komediją "Slogučiai". Toji komedija 1938 m. buvo pastatyta Valstybiniame Klaipėdos Teatre, kai ten dirbo talentingasis režisierius R. Juknevičius ir šio vaidinimo režisierius akt. Henr. Kačinskas. Ano meto Lietuvoje "Slogučiai" teatro kritikų tarpe buvo sukėlę nemažą ginčų. 1943 m. toji komedija buvo atspausdinta literatūros almanache "Varpai".

Lėlių Teatrui, dail. Ušinskio vadovaujamam, Ant. Gustaitis parašė pjesę vaikams "Silvestras Dūdelė". Deja, daugumas minėtų radijo vaidinimų, o taip pat ir "Silv. Dūdelė" karo metu yra dingę arba likę Lietuvoje.

Ryškų veidą turi Ant. Gustaitis kaip humoristinių eilė-

raščių rašytojas. Tie jo eilėraščiai yra puikūs savo forma ir savo rimitim. Dažniausia — tai juokas pro ašaras. Taikliai Ant. Gustaitis pataiško į žmogiškuosius silpnumus, galingu talentu dorėja mūsų dienų sunkiuosius klausimus. Savo humoristika Ant. Gustaitis buvo žinomas Lietuvoje, populiarius tremty, jau yra gražiai vertinamas ir JAV. Turi parašęs humoristinių eilėraščių rinkinį, kurį Amerikoje yra pasiryžęs išleisti.

Maža tėra lietuvių rašytojų, kurie iš rašto valgė duoną. Nors dvasinė kultūra ir medžiaginė gerovė Nepr. Lietuvoje leido nesulaikomai, bet daugumas rašytojų turėjo dirbti kitus darbus, kad galėtų atliekamu laiku rašyti. Ir Ant. Gustaičiui teko išmėginti visokių tarnybų. Kurį laiką jis buvo gimnazijos mokytojas. Kai Klaipėdoje buvo pastatyta radijo stotis — Ant. Gustaitis buvo pirmasis Klaipėdos radijofono direktorius. Tas pačias pareigas ėjo Vilniaus radijofone, kai žiloji Lietuvos sostinė grįžo į Nepr. Lietuvą. 1940 m. — buvo paskirtas Valst. Vilniaus Dramos direktorium.

Tremty, drauge su žmona, buvo suorganizavę Lietuvos Teatrą Ravensburge. Be to, Ant. Gustaitis yra aplankęs visą eilę tremtinių stovyklų, dalyvaudamas ten rengiamuose literatūros vakaruose.

Bostone vaidinamas Ant. Gustaičio "Sekminių Vainikas" yra atspausdintas rašytojų metrašty "Dremities Metuose". Šiam vaidinimui autorius tą savo veikalėlį naujai perredagavo. "Šilkiniai Pančiai" — jau JAV rašytas A. Gustaičio scenos veikalas. Akt. Henrikas Kačinskas su savo vaidintojais pirmą kartą to naujo kūrinio žodį išneša į sceną, norėdamas parodyti, nors dalelę lietuvių teatro laimėjimų.

Lietuviškas žodis yra amžinas. Tam Lietuviškam žodžiui visa širdimi tarnauja Ant. Gustaitis. Tikiu, kad ir Bostono lietuviai ras tame žody grožio ir atsisveikinimo.

Stasys Santvaras.

BALF sandėlyje gauti drabužiai ir kiti daiktai

Pennsylvania: Easton, Sv. Mykolo parapija 815; Kingstone, K. Kučinkas 18; Lansdale, V. Aukzemas 29; Philadelphia, A. Ozelis 65, Mary M. 29; Vandergrift, K. Križanauskas 9.

Indiana: E. Chicago, Pr. Nenorta 21. Visokovo mėn. gauta: 2,207. Už atsiųstas daiktines dovanas BALF vadovybė visiems nuoširdžiai dėkoja.

Gegužės Mėnesio Knygtė

Gegužės mėnuo yra skiriamas Švč. P. MARIJOS garbei. Lietuvoje žmonės kaimuose rinkdavosi ir berželiais nukaitisytas seklyčias ir ten suklaupę prie Dievo Motinos paveiklo užtraukdavo SVEIKA MARIJA, DIEVO MOTINA! Palaikykime tas gražias tradicijas ir čionai Amerikoje — melskimės prie Marijos per gegužės mėnesį.

"Darbininko" administracijoje galima gauti GEGUZĖS MĖNESIO knygtę, kurioje yra labai gražūs skaitiniai kiekvienai dienai per visą gegužės mėnesį. Ji turi 184 puslapius. Kaina tik 50c.

Norintieji knygtutė išgyti, įdėkite į konvertą 50c. su kuponu ir užadresavę:

DARBININKAS

366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

prisiųskite mums ir tuojau gausite minėtą knygtę.

Suomi siūnciu \$..... ir prašau prisiųsti "GEGUZĖS MĖNESIO" knygtę.

Vardas

Adresas

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR
Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston
Mass. under the Act of March 3, 1879
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section
1103, Act of October 8, 1917 authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES PRENUMERATOS KAINA
Domestic yearly \$5.00 Amerikoje metams \$5.00
Domestic once per week yearly \$3.00 Vieną kart savaitėje metams \$3.00
Foreign yearly \$5.50 Užsieny metams \$5.50
Foreign once per week yearly \$3.50 Užsieny 1 kart savitai metams \$3.50

DARBININKAS

66 West Broadway South Boston, Mass.
Telephone: Redakcijai — SO 8-6608; Administracijai — SO 8-2680

Mokyklų vaikai verčiami melstis j — Staliną

Vengrijoj, kaip ir visur, komunistai išmetė iš mokyklų religiją: pašalino kryžius, atstatė kapelionus, panaikino tikybos dėstytojus ir maldą prieš pamokas. Tai jų paprastos bedieviškos reformos. Vieton religijos jie įvedė mokyklose taip vadinamus "raudonus kampelius". Kiekvienam kambary vienas kampas yra specialiai paruoštas komunistinei propagandai. Ten pakabinti Markso, Lenino ir Stalino paveiksliukai, prikrauta komunistinė literatūra, paveikslėlių iš prancūzų ir rusų revoliucijos, aprašymų apie jaunųjų revoliucijos "didvyrių" darbus, pionierių žygius, antireliginių karikatūrų ir tam panašių "meniškių" karnelių. Tie raudoni kampeliai privalomi visoms mokykloms ne tik Rusijoje, bet ir visuose bolševikų pavergtuose kraštuose. Visi vaikai priverčiami ten lankytis ir ką nors iš bolševikinės literatūros ar istorijos atmintinai papasakoti. Ten prikalta priešienos Sovietijos žemėlapis, ir visiems lietuvių ar kitų pavergtų tautų vaikams rodoma, kaip didelė jų tėvynė Rusija ir graži jų sostinė — Maskva.

Tos nubedievinimo ir nutautinimo ceremonijos jau seniai galioja. Tačiau paskutiniomis dienomis atėjo žinia, kad Vengrijoj pradėta mokyti vaikus melstis j — Staliną. Toj maldoj išgiriama Stalinas, prižadama jam meilė ir ištikimybė, pareiškiami pasiryžimas dirbti komunistui ir vieton Amen sakoma: pirmyn. Iš viso, tai kiek panašu į totorių "namagą" (savotiška mahometonų malda). Žinoma, vaikai ką gi darys? Priversti melstis j tą "saule", kuri "miestus gaisrais išdegina" ir žmonių sielas išprievartauja ir smegenis samanomis paverčia.

Kol kas nėra žinių, ar ta stambeldystė iš Maskvos yra nurodyta, ar tik koks Vengrijos karjeristas norėjo Stalinui prisilaistyti ir tokią muzikišką išdai-gą bei meškos patarnavimą Sovietų diktatoriui atlikti. Nesinorėtų tikėti, kad tas žmogus, kurs jaunas būdamas Seminarijoj dienos metu pamaldžiai ėjo klieriko pareigas ir net cerkvėje "ant klyros" (chore) giedojo, o naktimis eidavo į bolševikų mitingus — kad toks gudrus arki-veidmainys įkristų į stambeldišką savigarbą. Tačiau visko gali būti. Senatvė, suvaikėjimas. Išsigimimas dėl kasdienio kruvino teroro. Žaidimas su nezaležnikyste — žodžiu, visiškas iškrypimas iš normalaus gyvenimo.

Ir vėl, yra žinių, kad už geležinės uždangos ne viskas normalu. Penkiolika stambesnių generolų

Balandžio 24 d. Federaliniame Teisinių Draugijos bankiete, Washington, prez. Trumanas pasakė kalbą prieš komunizmą. Čia patiekiamos suglaustos svarbesnės mintys.

Tyraniškos jėgos nepripažįsta teisingumo

Kalbos pradžioje prezidentas priminė, kad Jung. Valst. teisininkams tenka didelė atsakomybė dėl teisingumo išlaikymo, ypač tiems, kuriems valstybinėje tarnyboje tenka ginti viešąjį interesą. Čia pat prezidentas pridūrė, kad viešuoju reikalu nereikia suprasti vien tik valstybinių interesų gynimo, bet ir atskirų piliečių apsaugą. Teisingumas yra tikrosios demokratijos pagrindas. Jung. Valst. teisingumo sistema saugoja individualines vertybes ir laisves, kaip minties, žodžio ir kt.

Tačiau yra šiandien pasaulyje tyraniškų valdžių, kurios teisingumo nepripažįsta. Kur tokia tyraniška galia prievartos ar apgaulės būdu išsikleidžia, ten jau neegzistuoja nei minties, nei žodžio, nei religijos laisvės.

U.S. kovoja už laisvę

Prieš tas tyraniškas jėgas, kuriomis reikišias komunizmas, tvirtiausias kovotojas yra Jung. Valstybės. Jos prieš šias negatyvines jėgas stato pozityvią programą laisvei ir demokratijai stiprinti. Ši programa yra

staigiai miršta. Ką gi, žmonės turi kada nors mirti. Bet vis dėlto keistas supuolimas — visi drauge, tartum susitarę. Pusė partijos viršinių pašalinta bei likviduota. Nebeskelbiama, kad "piatilietka" turi būti atlikta į keturis metus. Spaudoje šaukiamai, kad pramonėje vyksta daug sabotavimo — reikia ieškoti kaltininkų ir juos likviduoti. Trūksta patikimų kandidatų į vadus, kuriuos reikia siųsti į pavergtus kraštus, kad palaikytų Sovietų valdžios prestižą.

Iš viso, netrūksta priežaščių, kurios gali ir kiekiausiai diktatorių išstumti iš pusiausvyros.

sukurta ne tik Jung. Valst. sutvirtinti, bet ir kitiems laisviems kraštams padėti apsisaugoti nuo agresijos. Nuo karo pabaigos ši programa vykdoma dar negirdėtu pasaulio istorijoje mastu. Ji pasireiškia Graikijos - Turkijos pagalbos programa, Marshalo plano, Šiaurės Atlanto Pakto, Karinės pagalbos programa ir didele parama, dirbant Jung. Tautose. U.S. karinės pajėgos yra stiprios ir budri.

Mums komunizmo pavojus grėsia iš sietur

Komunizmo pavojus, pareiškė prezidentas, Jungt. Valstybėms grėsia iš sietur, o ne iš vidaus. Šio krašto viduje komunistai yra "triukšminga, bet nežymi ir visų paniekinta grupė". Didžiausias mūsų kraštuvi komunizmo pavojus kyla iš užsienio komunistinio imperializmo centro, kuriame slypi jo militarinė ir ekonominė galia. Prezidentas pabrėžė, kad tas pavojus yra realus, nes tas imperialistinis komunizmas gali užvaldyti ir likusias laisvas pasaulio tautas, ir to išdavoje dar labiau sustiprėjęs, atsigręžti prieš mus.

Nepaleidžiama iš akių ir naminiai komunistai

Iš naminių komunistų nėra didesnio pavojaus mūsų kraštui, bet mes nelaukiame, kol jie sustvirtės.

Iš vienos pusės, kalbėjo prezidentas, stengia-

masi sukurti Jung. Vals-tybėse tokias gyvenimo sąlygas, kuriose komunizmas negalėtų tarpti, iš antros pusės griežtai kovojama prieš subversinius elementus, kur tik jie užtikiami. Pirmu atveju stengiamasi praves-ti vidaus programą, kuri pakeltų visos mūsų tau-tos gyvenimo standartą, patikrintų visiems vienodą laimę. Ši programa negalinti būti laikoma specialiai antikomunisti-ne priemone. Ji būtų tai-koma, jeigu ne tik mūsų krašte, bet ir visame pasaulyje, nė vieno komu-nisto nebūtų. Tačiau ji yra esalingiausias antiko-munistinis ginklas visame mūsų ginklų arsenale.

Prieš komunizmą kovojama

Kovojama prieš sub-versinį komunizmą ne tik žodžiais, bet pritaikomi ir įstatymai, kai komunistų aktyvumas tampa grėsme šio krašto laisvei. Buvo nuteista 11 aukšto rango komunistų partijos vadų (kaip žinome už subversinę veiklą šioje šalyje — Red.), buvo eilė ir kitų bylų, kuriose, komunistai ar jų bendradarbiai gavo įvairias bausmes.

Per 1000 bylų,

kuriuose tyrinėjama, ar nereikėtų imtis žygių pilietybei atšaukti dėl jų priešvalstybinės veiklos. 138 komunistai rengiamasi deportuoti tuo pagrindu, kad jie komunistai, ne šio krašto piliečiai. Nėra nei vienos subversinio komunizmo institucijos, kuri nebūtų persekiojama, nė vienos Amerikos gyvenimo srities, kurioje komunizmas pirmautų.

FBI netaps geštapu

Sąryšyje su šia akcija prezidentas pabrėžė, kad vyriausybė nesirengia FBI paversti geštapo organizacija, per kurią

PREZIDENTAS HARRY TRUMAN dalyvavo kariuomenės manevruose Fort Bening, Ga. Armijos sekretorius Frank Pace rodo prezidentui naują tanko modelį.

kontroliuotų, ką gyven-tojai skaito, kalba ar galvoja. Ji nemano paversti Jung. Valstybes dešiniojo totalitarizmo valstybe, kad sustabdžius kairiojo totalitarizmo pavojų. Savo išvado-se pabrėžė, mes dirbame prieš subversinį komunizmą ramiai, bet efektingai. Vyriausybė neniekins pagrindinio žmogaus teisių įstatymo, o ji visa savo galia gins.

Nėra komunistų valstybinėse įstaigose

Prezidentas įsitikinęs, kad nėra nei vieno komunisto valstybinėse įstaigose. Sako, kad prieš trejus metus sudarytoji tarnautojų ištikimybės tikrinti komisija, patikrinusi tarnautojų lojalumą ir, kurie buvo rasti įtartini, buvę atleisti. Tokių buvo rasta apie 1%. Prezidentas prašė piliečius dabar nurodyti nors vieną komunistą ar kitą subversinį asmenį, esantį kurio nors federalinėj tarnyboj, patiekiant įrodymus, Generaliniam Prokurorui ar FBI. Užtikrino, kad kiekvienas rimtas įtarimas bus ištirtas. Prezidentas pažymėjo, kad

pirmą kartą US istorijoje buvo sudaryta lojalumo programa, kuri sekmingai vykdoma.

U. S. komunistai neskaitydami

Proporcionaliai Jungt. Valstybėse komunistų yra daug mažiau, negu kituose pasaulio kraštuose. Nors jie ir nėra didelė šio krašto grėsme, bet sudaro kai kurių trukdymų. Jie stengiasi įsiskverbti į darbininkų unijas, į vyriausybę, bet abiejuose frontuose atstumti. Jie dabar tapę paniekimo verta grupe. J. L.

LINAI IR TU

Ant žalio arimo,
Kur tu gyvenai —
Siūbuoja surimę
Prašydę linai.

Ateis rudenėlis,
Lineliai linguos...
Ir lauks veidželiai
Stiklelio languos

Pabals greit lineliai
Ziedėliai nuvyv,
O tau į šakelių
Vien ašaros kris...

Papūs šaltas vėjas,
Nuraus linelius,
Raudos verpėjęs,
Tavęs dar nebus...

At. Kairys.

SUSITIKIMAS

[11]

Jonas Gaillius

4.

— Tu... tu turi mylimąją? — paklausia.
— Nežinau, ar turiu, bet turėjau, — atsako. — Slėptis nenoriu. Ak, Vilnele!... — ir tvirtai įsikabina į eglaitės liemenį, kad net visos šakos sujunda. — Kad aš galėčiau, tą tironą į žemės vidurį įgrūščiau!..

Tolumoje taukšteli šūvis. Po kurio laiko drioksteli kitas.

— Į rūsį, Vilnele! — šūkteli, tartum iš miego pabudęs, Alvydas.

Abu įsliuogia į rūsį. Alvydas pradeda tartis su vyrais, Vilnelė atsisėda kertėje ir ilgai rymo kaip smūtkelis. Šį akimirksnį jai vistiek — ramu bus ar kulkos zvimbis.

Pavakarėj Alvydas išeina. Jo kišenėje užtaisytas ginklas.

Jis eina savo pažadą vygdyti.

Alvydas eina ir grumiasi pats su savimi. Naktis svajinga, tamsi ir tyli. Jis girdi sunkų miško alsavimą, girdi paukščio čyptelėjimą, apuko sparnų lapatavimą.

Naktis nugirdo Alvydą alpinančiais burtais ir plėšo širdį.

Jis, šitos žemės sūnus, šito krašto sultimis užaugintas, eina kaip vagis ir, įtempęs ausis, klausosi. O taip norėtų kristi ant žalios vejelės, užmigti kietu miegu ir pabusti savo kambarėlyje, klausytis motinos niūniavimo ir atsikėles bėgti pas Indrę.

Norėtų vakare išeiti į laukus, kuždėti Indrėi apie savo ilgesį, žiūrėti į ramiai mirgančias žvaigždes ir įsiklausyti jaunimo dainų fonę, kaip ateities gyvenimo pasaką seka mylimoji.

Kaip gera būtų dainuoti amžinos vasaros krašte apie amžiną meilę!

Krūpteli. Prisišlieja prie medžio. Ak, tai vargšas zulkitis sprūstelėjo iš nakties guolio ir nušoliavo samanų patalu.

Alvydas eina toliau.

Jis, kuris mokėsi žmoniškumo ir gyveno visų žmonių meile, šią juodą naktį eina kaip galvažudys, kad išsigimęs, niekšas žmogus daugiau nespiaudytų kryžiuojamai Lietuvai į veidą.

Eina nubausti, eina išpildyti mirštančių lietuvių valią.

Miesto žiburiai pažadina jį iš minčių sapno. Valandėlė stovi ir žiūri. Pažįstamas, mielas miestas, žinomos krautuvės, namai, gyventojai. Kas dabar tuose namuose gyvena, kieno rankos uždega jaukius žiburius vakare?

Perbėga kelią, juodais laukais selina kaip medžioklinis šuo, artinasi prie pirmųjų namų.

Gatve skrieja sunkvežimiai. Girdėti sunkūs dejavimai, aimanos, net giesmės. Kartkartėmis nakties tylą sutrikdo rusiškas keiksmas.

Subilda daužomos durys. Vėl rusiški keiksmas ir patyčios.

Juodi šešėliai bėga iš miesto, žemė sūduna. Vienas prabėga čia pat pro jį. Vos neužkliudo.

— O gal grįžti? Gal neiti toliau? — suabejoja Alvydas. — Ne, eisiu! Kai toks sumišimas, dar geriau.

Vėl perbėga kelias gatveles, skersgatvėmis slenka į priekį, arčiau stoties. Ten laukia jo draugas. Su žiniomis. Jam saugiau, — gali daugiau žinių sugraibstyti.

Sunkvežimiai burzgia, motorai kriukia,

ūžia. Bet jie ne tušti: juose žmonės — iškėlę rankas, susispaudę, susibūrę į krūvą.

— Vilkas! — išgirsta.

— Geležinis! — atsako ir spusteli delną.

— Kas čia per velniava? Vėl tremia?

— Tai, gatai! Galvatrukėiais lekia į stotį, tartum kas degtų, — atsako vidutinio ūkio vyras. — Trumpai: išdavikas dirba; visą dieną ir naktį. Šianakt nieko nebus. Reiktų pagalvoti apie traukinio nuleidimą.

— Būtinai! — užspringsta Alvydas.

— Grįžk ir organizuok! Aš gelbėsiu kas galima. Vilkas!

— Geležinis! — atsako Alvydas ir pasi-lieka vienas.

Tačiau negrįžta. Dar keli šuoliai ir pro namų kertę mato stotį.

Sunkvežimiai tebeburzgia. Vieni važiuoja tušti, grįždami atgal, kiti atšamotoja su naujais tremiamaisiais.

Klyksmas, šauksmas, maldos ir aimanos. Moterys ir vaikai, jaunos mergaitės ir seniai.

Alvydas, tartum suparaližuotas, stovi vietoje ir negali atsiplešti nuo žemės. Jo kijos, lyg medžių šaknys, rodos, įauga į lietuvišką žemę, pasidaro sunkios kaip švinas, sustingusios.

Kairę ranką visą laiką laiko kišenėje ir pirštais, lyg replėmis, gniaužo naganą.

Jis nori, tartum, prisisotinti vaizdais, baisiais ir nežmoniškais reginiais, kad tremtinių aimanos draskytų krūtinę, plėšytų širdį ir degintų žūbtūtinės kovos pašėlimu.

Alvydas mato, kaip du mongolai, laikydamai rankose durklais žėruojančius šautuvus, stumia, moterį, kurios glėbyje klykia kūdikis. Kokių trejų metų berniukas, įsitvėręs jos rankos, šaukia, rėkia ir vos bespėja bėgti.

— Pirmyn, kale, — vėl stumia ją durklu kareivis, — su savo benkartu!

— Šuns vaike, greičiau! — griaudžia ant-rasis.

"Kaip ji išters, iš ko gyvens?" — pačios mintys piausto Alvydo galvą. — "Juk ji nieko neturi, tik mažus kūdikius!.."

Iš sunkvežimio pasipila krūva siaubingai išsigandusių žmonių. Pagyvenusi moteris tveriasi už širdies ir sukniumba po mongolo kojomis. Nejudą, nesibaško ir gulį kaip numirusi.

— Mama, mamyte! — puola prie jos paugusi mergaitė.

— Pasitrauk! Tegu dvesia! — griebia mergaitę už rankos mongolas ir grūda į vagoną.

Pagyvenęs vyras priklaupia, bučiuoja žemę, rankomis rausiasi tarp akmenų ir pila į nosinę smėlį.

— Mano žeme! — dejuoja jis. — Mano šventa žeme!

Jaunos mergaitės eina susikabinusios į vagoną, kaip į dujų kamerą. Su ryšulėliais, su maišais.

Iš sunkvežimio kareivis meta pailgą baltą ryšulėlį. Atsitrenkęs į tvorą, net džepteli. — Mano kūdikis! Mano nelaimingas kūdikis! — vos girdimu balsu sielvartauja moteris.

Bet ji negali pajudėti: du kareiviai nvertia ją, kaip medžio pliauską, už kojų ir rankų ir kiša į vagoną.

Alvydas negali atsiplešti nuo žemės. Jo akys kaip bepročio siaubingos, degandios. Kakta čiurkšlėmis bėga prakaitas.

Uždaryto vagono sienos bilda nuo kumščių ir kojų smūgių. Kaip mirštančių paskutinis riksmas, vaikų, moterų ir vyrų balsai ligi užkimo šaukia:

LOUIS BUDENZ IR OWEN LATTIMORE

susitinka Senato užsienio reikalų komisijos posėdyje. Mr. Mrs. Owen Lattimore (sėdi kairėje) nusigręžta nuo L. Budenz, kuris įeina į posėdžio salę. Dešinėje L. Budenz, buvęs komunistinio laikraščio "Daily Worker" redaktorius, o dabar Fordham College profesorius, liudija, kad jis buvo gavęs instrukcijų laikyti Lattimore komunistu. Tas instrukcijas 1944 m. jam davęs Jask Stachel, vienas iš 11 nuteistųjų komunistų vadų. Owen Lattimore, valstybės departamento ekspertas Tolimiesiems Rytams, ginasi neturėjęs jokių ryšių su raudonaisiais.

TREMTINIŲ PROBLEMOS

KA IRO YRA NUVEIKUSI?

IRO tremtinių problemą sprendė trejopai: repatrijavimu, įkurdinimu įvairiuose kraštuose ir įjungimu į vietos ūkį Vokietijoje ar Austrijoje.

Nors UNRRA repatriaciją į kilmės kraštus vykdė brutaliai, per visą laiką iki 1949. 12. 31. repatrijavę į savo kilmės kraštus tik 68,778 tremtiniai. IRO negalvoja, kad ateity repatriacija paimtų didesnę kiekį esamų tremtinių, juoba, kad valstybės, į kurias daugiausia repatriavo (Lenkija, Čekoslovakija) nutraukė su IRO santykius ir išvarė IRO delegacijas. Rumunai apskritai nenori priimti savo pabėgėlių. Tik SS ligi šiol tebegalanda dantis į Baltijos valstybių tremtinius. Iki 1949. 12. 31. IRO: įkurdino — 690, 145; repatrijuodino — 68,778; tebegloboja — 588,768, iš jų visuotinę (medžiaginę ir teisinę) globą turi — 318,323; tik teisinę globą (emigracijos teisė) — 270,445; gruodžio m. IRO globą gavo naujų — 4,242; nuo pradžios savo veiklos IRO globojo — 1,431,000.

Statistika rodo, kad hard core skaičius bus žymiai mažesnis ir emigruotinių bus žymiai daugiau, nei anksčiau buvo skaičiuota.

Neįkurdinamųjų (cas difficiles) susidaro 24,877, kuriuos skirstoma į dvi rūšis: 16,150 privalo tiesioginės globos ir 8,727 yra jų šeimos nariai. Didžiausią dalį neįkurdinamųjų sudaro: a) džiovininkai (7,425 plaučiai, 350 kita), b) seno amžiaus žmonės (4,700 asmenų); c) sunkūs chroniški ligoniai (1,632 žm.); d) invalidai (1,485 žm.); e) psichiniai ligoniai (1,143 žm.). Dar 1949 m. vasarą IRO Ge-

neralinės Tarybos sesijoje neįkurdinamųjų skaičius buvo galvojamas iki 140,000.

KA IRO DARYS SU NEĮKURDINAMAISIAIS?

IRO nusistatymas neįkurdinamųjų atžvilgiu yra toks: tiesioginės globos privalantieji ir nedarbingieji jų šeimos nariai turi būti globojami siais tol, kol reikės. IRO juos globoja savo lėšomis iki 1950. 12. 31., eventualiai iki 1951. 3. 31. Po to juos turės globoti Vokietijos ir Austrijos vyriausybės. Į jų globą galės įsijungti labdaros organizacijos (voluntary agencies). Tam reikalui su Vokietija ir Austrija bus sudarytos tam tikros tarptautinės sutartys. IRO nustojus veikti, neįkurdinamųjų globą vykdys Aukštasis JTO Komisaras. Tos globos vykdymas numatytas įtraukti į taikos sutartis su Vokietija ir Austrija.

IRO nusistatys juo daugiau šios rūšies žmonių perkelti į kitus kraštus. Prancūzija jau yra sutikusi paimt globoti apie 1,000 senelių (Petites Soeurs), Belgija — apie 4-500, Norvegija — 100 neregijų ir 100 jų palydovų, Švedija — 150 džiovininkų ir 150 jų palydovų, Šveicarija apie 300 džiovininkų. Tikimasi, kad nemažai jų priglaus ir globos Olandija, D. Britanija ir N. Zelandija.

Lietuvos Raudonojo Kryžiaus ir Lietuvių Bendruomenės Centro vardu įteiktame IRO centrui rašte šiuo reikalu iškelta mintis, ar negalėtų IRO kai kuriuos privalančius globos perduoti atskiriems asmenims primokant jiems už globojimą. Manyta, kad kai chiniai ligoniai (1,143 žm.) aklus, senelius, nepersunkiau-

likti ir iki 1951. 3. 31. Todėl JTO Visumos Susirinkimas 1949. 12. 3. yra nutaręs nuo 1951. 1. 1. tremtinių reikalus tvarkyti pavesti Aukštajam Tremtinių Komisarui, kurio įstaiga (Aukštąjį Tremtinių Komisarą) išlaikys JTO. Aukštojo Tremtinių Komisarų veikla numatyta iki 1953 m. gruodžio 31 d. Jo būstinė numatyta Ženevoje. Kokie bus Aukštojo Tremtinių Komisarų uždaviniai — šiandien dar nežinoma. Aišku tik, kad jis neteiks tremtiniams materialinio aprūpinimo, o bus apribotas tik jų teisinės padėties reikalais ir priežiūra vykdymo tos globos, kurią turės teikti Vokietija arba Austrija neįkurdinamiems seneliam, invalidam, ligoniam. Galimas daiktas, kad savo sąmatoje jis turės lėšų ir materialinei tremtinių paramai atskirais ekstra atvejais.

Aukštasis Tremtinių Komisaras prireikus atskirus kraštus galės turėti savo įgaliotinius.

Teisei tremtinių padėčiai ir tarptautinei globai nustatyti ir vykdyti yra ruošiamą tarptautinė konvencija. Tam tikras komitetas, į kurį įeina dvylikos valstybių atstovai, jau yra paruošęs tai konven-

cijai atitinkamą projektą. Konvencijai projektą ruošdamas tas komitetas buvo įtraukęs ir kai kurias privatinės organizacijas. Gaila, visos jos buvo tik vienos tautybės. Tą konvencijos projektą 1950 m. birželio - liepos mėnesį savo sesijoje svarstyt numatys JTO Ūkio ir Socialinių Reikalų Taryba.

Konvencijos projekte yra žymiai tikslesnė tremtinio aptartis, nei buvo IRO konstitucijoje. Jei ji bus priimta, daug dabar nelaikomų tremtiniais galės naudotis Aukštojo Tremtinių Komisarų globa. Pagal ją ATK globa negalėtų naudotis tik nusikaltę Tarptautinio Karinio Tribunolo statuto 6 str. numatytais nusikaltimais arba nusikaltę kitais veiksmais, priešingais JTO tikslams ir JT Chartai.

"Laiškus, Lietuviams" visi skaitytojai susidomėjimu, nes jie visiems įdomūs ir naudingi.

Kaina metams tik 1 dol.
Adresas: —

"Laiškai Lietuviams",
8101 Champlain Ave.,
Chicago 19, Ill.

LIETUVIAI PASAULYJE

▲ N. Zelandijos lietuviai, kurių ten yra apie 200, išleido pirmąjį lietuvių kalba biuletinį "N. Zelandijos Lietuvis", kurį jie pasiryžę leisti ir toliau.

▲ Gen. V. Grigaliūnas - Glovackis gyvena Kolumbijoje ir rašo Belgijoje leidžiamame lietuvių laikraštyje "Gimtoji Šalis" apie to krašto gyvenimo išpildžius.

▲ Gen. T. Daukantas, buvęs Lietuvos Krašto Apsaugos ministeris ir Lietuvos konsulas Pietų Amerikai, neseniai atvyko iš tremties Argentinon. Šiuo metu aktyviai dalyvauja Buenos Aires lietuvių kultūrinėje veikloje.

▲ Žurn. Pr. Alšėnas, rašyt. Marija Aukštaitė ir keletas kitų Kanados lietuvių žada persikelti į Jungt. Valstybes.

▲ V. Kazokas, buv. kataikų veikėjas tremtyje, dabar yra naujuoju redaktoriumi Australijoje išeinančio laikraščio "Užuovėja". Jo administratoriumi Stakauskas.

▲ Petras Adamonis, kelis metus dirbęs Kanados miškuose, pagaliau persikėlė gyventi Montrealin.

▲ Ark. J. Skvireckas, kuris nuolat gyvena Austrijoje Zams vienuolyne, Velykų švenčių proga buvo atvykęs Romon. Su juo drauge buvo atvykę ir kiti tremtyje gyvenantieji vyskupai: vysk. V. Podolskis ir V. Brizgys.

▲ Rašyt. Vydūnas, dabar gyv. Vokietijoje, anglų zonoje, Detmolde, buvo nuvykęs į Berlyną palaidoti savo jauniausiąją seserį, kuri buvo 77 m. amž., ir paguosti vyresniąją einančią 80-tus metus.

▲ Priedelis, pirmas lietuvis, kuris kovo 21 d. žuvo Belgijoje, Quaregnon Rieu du Coeur, anglų kasyklose laike užgriuvimo. Drauge su juo žuvo trys italai ir vienas afrikietis. Tournai vyskupas aplankė žuvusiųjų šeimas ir pareiškė užuojautą.

▲ Rengiasi emigruoti. Keletas mūsų tautiečių Belgijoje vargais negalais gavo emigracijai reikalingus dokumentus ir rengiasi kelionei: Stepas Paulauskas su šeima, Gegeckų šeima, Visockiai, Čipkūnas ir Venckaitis į Kanadą, Sadauskas su šeima ir J. Kumpis — į Australiją.

Dabar!

NEW ENGLAND COKE

Yra Labai Sumažintos Kainos -
Sutaupymas Visiems Metams!

Pripildyk savo aruodą šiandien!
Nupiginimas ribotam laikui!

SKUBEK, SKUBEK, SKUBEK! Pigiausi coke iš viso meto! Apsirūpink kuru ateinančiai žiemai dabar ir pasinaudokite New England Coke DIDELIU Pavasarinu Nupiginimu. Pašaukite New England Coke šią dieną — Hubbard 2-4670 arba susisiekite su artimiausiu autorizuotu New England Coke dyleriu. Taupykite šeimos budžetą su extra sutaupymu — duodame LENGVAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKĖJIMAIS.

DVIGUBAS SUTAUPYMAS. — Jūs sutaupote pinigų, sutaupote kūrą! KURAS SU DVIGUBA GARANTIJA.

(1) Garantuojame daugiau šilumos už dolerį.

(2) Garantuojame patenkinimą arba pinigus grąžiname.

New England Coke Brings You These Weather Forecasts As A Public Service

TUNE IN WCOP — 7:40 AM and 6:10 PM — "The Old Salt" — Monday thru Saturday

WEEI — 6:45 AM and 11:10 PM — E. B. RIDEOUT — Tuesday, Thursday, Saturday

VISI LIETUVIAI SKAITO

savaitinį, gausiai iliustruotą laikraštį

LIETUVIŲ ŽINIAS

LIETUVIŲ ŽINIOS kiekvieną savaitę savo skaitytojams pateikia pačių svarbiausių politinių įvykių santvarką ir komentarus, LIETUVIŲ ŽINIOS plačiai informuoja apie pasaulio lietuvių ir Amerikos lietuvių veiklą, LIETUVIŲ ŽINIOS savo puslapius pagražina tiek lietuvių, tiek politinio gyvenimo nuotraukomis, LIETUVIŲ ŽINIŲ korespondentai Argentinijoje, Ispanijoje, Vokietijoje, Anglijoje ir kituose kraštuose žinias surenka iš pačių pirmųjų šaltinių.

TODEL TUOJAU UZSISAKYKITE "LIETUVIŲ ŽINIAS", KURIOS METAMS KAINUOJA TIK \$3.

LIETUVIŲ ŽINIOS

2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa.

AUKŠTASIS TREMTINIŲ KOMISARIATAS

Per trejus savo veiklos metus IRO nespėjo galutinai sutvarkyti tremtinių reikalus. Aišku, kad IRO to nespės at-

ISPŪDŽIAI IŠ KELIONĖS PO EUROPA

T. Justino Vaškio, pranciškonų provincijolo, pasikalbėjimas su Vatikano radio lietuvių valandėlės vedėju kun. Br. Liubinu.

Didžiosios Savaitės pradžioje kaip maldininkai atvyko iš Amerikos Romon 4 lietuviai kunigai: lietuvių pranciškonų šv. Kazimiero provincijos provincijolas Tėv. Justinas Vaškys, Cambridge klebonas kun. Pr. Juškaitis, Waterburo klebonas kun. Valantiejus ir Filadelfijos lietuvių parapijos vikaras kun. St. Raila. Balandžio 16 d. Tėv. Provincijolas malonėjo pasidalinti savo kelionės išpūdžiais su Vatikano radijo lietuviškosios valandėlės vedėju, o per jį ir su visais mieliaisais jos klausytojais.

— Pagrindinis kelionės tikslas — pareiškė Tėv. Provincijolas — yra pelnyti šventųjų Metų atlydus. Šalia to, reikia atlikti visą eilę kitų uždavinių, būtent, aplankyti Pranciškonų generolą ir pakalbėti su juo provincijos reikalais, aplankyti Italijoje, Vokietijoje, Austrijoje ir Belgijoje ešančius lietuvių pranciškonus ir kita. Vienu iš kelionės akstinių buvo taip pat noras asmeniškai susipažinti su Europoje esančiais DP ir jų sąlygomis, kad būtų galima veiksmingiau jiems pagelbėti. Visi 4 maldininkai lankėsi Portugalijoje, Ispanijoje ir Prancūzijoje.

PORTUGALIJOS

aplankė Fatimą. Lankėsi paprastą dieną ir šventovę rado apytuštę. Nepalyginsi su Liurdu. Dar viskas kūrimosi stadijoje. Atrodo, suplanuota gerai. Netoliese dar neužbaigtos bazilikos, statomos didžiulės liginės. Portugalijos religinis gyvenimas nekoks. Ekonominis gyvenimo lygis geresnis, negu kituose lankytuose Europos kraštuose.

ISPANIJOS

Čia be galo sunkus ekonominis gyvenimas. Kraštas yra neturtingas, o paramos iš niekur negauna. Labai aiškiai kranta praieiviu ir akis laisvės varžymas. Nė žingsnio nepažengsi be policijos žinios. Cenzūruojamos net gramatikos. Religinis ispanų gyvenimas gilesnis, negu, pav., Italijoje ar Prancūzijoje, tačiau nėra toks, kaip Vokietijoje ar kituose kraštuose.

PRANCŪZIJA

Lankėsi Paryžiuje, Liurde ir

kitose vietovėse. Paryžiuje sutiko lietuvių. Ten jų esą apie 400. Daugumas sunkiai verčiasi. Stengiasi emigruoti. Susitiko su ministru Bačkiu, dailininku Galdiku ir daugeliu kitų lietuvių. Dalyvavo lietuviškose pamaldose, kurias pravedė jėzuitas Tėv. Liaima. Didelį išpūdį padarė Liurdo šventovė. Ten knibždėte knibžda būriai maldininkų. Bendrai Prancūzijos religinis gyvenimas yra nelengvoje būklėje. Jeigu sakoma, kad ten prasideda religinis atgimimas, tai jis tėra apsiribojęs siaurais inteligentijos sluoksniais.

ITALIJA

ekonomiškai pastebimai atgyja. Daug padeda amerikiečiai. Tačiau dar daug vargo, ypač pietinėje dalyje. Religinis gyvenimas nepergeriausias. Daug kunigų, bet, jie, atrodo, nepadaro to, ką galėtų padaryti. Bendras išpūdis geresnis, negu Prancūzijoje. Kai kur matyti karo liekanų — griuvėsių. Gaila Monte Casinuo. Iš didingo istorinio paminklo nelikę „akmens ant akmens“. Pati Roma padarėsi didžiulį išpūdį. Dalyvavo bendroje šv. Tėvo audiencijoje, kartu su 40,000 įvairių kraštų tikinčiųjų. Velykinių pamaldų metu lydėjo J. E. vyskupą Būčį, už tai turėjo laimės iš arti sekti iškilmingas Popiežiaus šv. Mišias. Jose dalyvavo pirmąjį kartą savo gyvenime. Popiežių Pijų XII buvo matęs 1936 metais, jam dar tebesant kardinolu. Nepaisant amžiaus ir pareigų naštos, Jo Šventenybė atrodo stiprus ir kupinas jaunatviškos energijos.

Išpūdingas buvęs ir jubiliejinis bazilikų lankymas. Čia pajuntama nepertraukiamas dabarties ryšis su garbingąja praeimi. Romoje gyvai prisistato visas krikščionybės neuitas kelias, pradant nuo kankinių krauju aplaistytos kolozėjaus arenos, einant per jų kapus mistiškuose katakombų požemiuose, susimąstant prie Konstantino Didžiojo statytosios bazilikos griuvėsių, žvelgiant į amžių bėgyje iškilusius didingus krikščionybės paminklus. Suklupus šimtatūkstantinėje tarptautinėje brolių minioje priimti šv.

Jėzaus Nukryžiuotojo kongregacijos seserys, pasirengusios įvilktuvių ir įžadų šventei, kuri įvyks š. m. balandžio mėn 11 d. Dabar jos laukia jubiliejinio seimelio š. m. birželio mėn 18 d.

Tėvo palaiminimo, teikiamo „urbi et orbi“, žmogus pasi-junti, nepaisant viso savo menkumo, esąs sudedamąja dalelyte organizmo, kuris yra amžinas, to organizmo, kuris iš pirmųjų kankinių krauju sėklos išsivystė į didingą Mistinio Kristaus Kūno bendruomenę, kurios „nei pragaro vartai nenugalės“.

APIE LIETUVIŲ ISTAIGAS ROMOJE

Toliau Tėv. Provincijolas pareiškė džiaugsmą dėl Romoje veikiančios lietuvių šv. Kazimiero kolegijos. Jos buvimas katalikybės centre yra gyvas liudininkas visam pasauliui, kad lietuvių tauta yra katalikiška. Lietuvių kolegija beruošianti darbininkus Lietuvos dvasiniam atnaujinimui, reikią lietuvių tautos gyvą tikėjimą greit jai išausiančiu laisvės rytu. Amerikos lietuviai katalikai turėtų visomis išgalėmis remti šią taip svarbią katalikybės ir lietuviybės tvirtovę.

— Antroji lietuvių tvirtovė Romoje yra tarptautinė Tėvų Marijonų kolegija. Čia irgi nuolat gyvena būrelis jaunų lietuvių studentų, besiruošiančių atsakingam kunigo darbui. Dabar čia gyvena taip pat garbingasis ganytojas J. E. vysk. Būčys. Lankėsi Tėv. Provincijolas kartu su kitais bendrakaišiais taip pat pas Romoje reziduojantį lietuvių diplomatinį šefą ir pas Lietuvos Atstovybės prie šventojo Sosto attache, p. Stasį Lozoraitį Jr.

APIE PRANCISKONŲ LIKIMĄ LIETUVOJE IR VEIKLĄ AMERIKOJE

Tėv. Provincijolas buvo paklaustas apie pranciškonus Lietuvoje ir JAV.

— Su Lietuva neturima jokio ryšio. Atrodo, kad visi vienuolynai ten likviduoti, o tėvai išvežti arba išžudyti. Atbėge, į Vakarus partizanai pasakoją, kad tikrai nužudyti Kretingos vienuolyno vyresnieji. Tuo tarpu kai Lietuvoje ilgos vargingų metų eilės darbas yra visai sugriautas, lietuviai pranciškoni pradėjo jį atgaivinti svetimuose kraštuose. J.A. Valstybėse, yra įsikūrusi lietuvių pranciškonų šv. Kazimiero provincija, kuri didžiulėje pasaulio pranciškonų šeimoje veikia kaip savistovus vienetas. Jai priklauso 4 vienuolynai, kuriuose yra virš 50 narių. Tėvų pranciškonų veikla nesiriboją vien religine sritimi. Ji apima kartu tautinę ir kultūrinę. Tėvai pranciškoni Amerikos lietuvių tarpe veda misijas, reko-

lekcijas, administruoja vieną parapiją. Jie leidžia religinį žurnalą „Varpelį“, kultūrinį žurnalą „Aidus“ ir politinį savaitraštį „Lietuvių Žinias“. Leidžia taip pat įvairaus turinio knygas. Ruošiasi įkurti savo spaustuve.

Jeigu būtų daugiau Tėvų, būtų galima veiklą dar plačiau išplėsti. Ypač būtų galima daugiau jėgų skirti Kanadai, kur dabar yra vienas lietuvių pranciškonų vienuolynas, priklausąs šv. Kazimiero provincijai. Tėvo Provincijolo manymu, jauni lietuviai kunigai, norėdami daugiau pasinaudoti lietuvių tautiškuo išlaikymui, turėtų stoti į lietuviškų vienuolynus. Mat, bendrai Amerikos vyskupai nėra linkę kurti tautinių parapijų. Stengiamasi laikytis amerikoniškos tautiškuo politikos. O vienuolynai nuo vyskupų nedaug tėra priklausomi. Čia viską tvarko provincijolas, turįs vyskupo teises. Už tai iš lietuviškųjų vienuolynų veiksmingiausiai gali tekėti galinga tautiškuo srovė.

Pagaliau Tėv. Provincijolas buvo paklaustas, kas įvyktų su Amerikos lietuvių pranciškonų šv. Kazimiero provincija susidariusi galimybė grįžti į laisvą Lietuvą. Tėv. Provincijolas atsakė, jį liktųsi atskira savarankiška provincija, bet glaudžiai bendradarbiautų su pranciškonų provincija Lietuvoje ir, žinoma, jai padėtų atsikurti. — Baigdamas Tėv. Provincijolas dar pasisakė bendrai apie Amerikos katalikų religinę būklę. Ten vyksta stiprus religinis gyvenimas. Puikiai sutvarkytas sakramentų administravimas.

KUN. ST. RAILA

Savo kelionės išpūdžiais pasidalino su Vatikano radijo lietuviškosios valandėlės vedėju taip pat kun. Stanislovas Raila, kuris Philadelphiaje pats nemaža prisideda prie ten vedamos lietuviškosios radijo valandėlės pajavairinimo. Kun. Stanislovas Raila yra žinomas kaip didelis tremtinių globėjas. Jis savo vardu yra parsitraukęs į JAV 73 asmenis, o jo rūpesčių sudaryta apie 300 darbo sutarčių. Už tai ir keliaudamas pelnytį jubiliejinį atlydį kartu turėjo tikslą aplankyti Europoje vargstančius DP.

Jau lankėsi Italijoje Bagnoli lageryje, kur susitiko keletą šeimų, kurioms padeda emigruoti. Lankysis taip pat Vokietijoje tremtinių lageryuose. Rūpinsis pagelbėti keletai šeimų užkluvusių emigracijos

Darbo klausimais DARBO PADETIS AMERIKOJE

Dabartiniu metu Amerikoje yra be darbo apie 4,684,000 darbininkų. Šios srities ekspertų nuomone birželio ir liepos mėnesiais šis bedarbių skaičius gali pasiekti 5,000,000, kas reiškia apie 7% visų dirbančiųjų. Imant atskirais rajonais, kai kuriuose gali siekti net iki 12%. Blogiausiai yra Naujoje Anglijoje, kur išsivysčiusi tekstilės pramonė, toliau eina vakarinės ir vidurinės valstybės.

Gegužės mėnesyje gali laikinai bedarbių skaičius kristi iki 4,200,000 sąryšyje su ūkio ir kitais sezoniniais darbais. Tačiau po to vėl darbių skaičius pakils sąryšyje su pasirodymu darbo rinkoje viso metinio darbo jėgos priauglio baigusiujų aukštesniausias ir įvairias amatų mokyklas.

1941 m. prieš pradėdant pramonei dirbti karo reikalams, bedarbių skaičius buvo pasiekęs apie 5,600,000, nežūrįnt 59.9 milijonų dirbančiųjų.

1948 m. bedarbių skaičius buvo apie 2 milijonai, tai yra 3% bendro dirbančiųjų skaičiaus, kas reiškia padėtį priilygstančią pilnai dirbančiajai. Priešpaskutiniiais metais nedarbių skaičius pakilo iki 3 milijonų, tai yra 5% visų dirbančiųjų.

Pirmasis kasmetinis naujos darbo jėgos darbo rinkoje pasirodymas, tuo tarpu gaminių rinkai atitinkamu santykiu nepadidėja. Antroji — gamybos metodų patbulinimas ir gyvosios darbo jėgos pakeitimas mašinomis, kurios kasmet atpalaiduoja apie 3% darbininkų, o praeitais metais net iki 5%. Pav. praeitais metais, automobilių pramonė pagamino 18% daugiau automobilių su 3% mažesniu skaičiumi darbininkų. Celandese Bendrovė Cumberlande savo laiku dirbo 10 tūkstančių darbininkų. Dabar tedirba tik 5,500 išvystydami tą pačią produkciją, nors ta bendrovė nuo karo pabaigos investavo

painiavose. Taip pat dės pastangų pagelbėti kai kuriems ligoniams išemigruoti į JAV. Visi 4 minėtieji maldininkai šiuo metu lanko šiaurinės Italijos žymybes, balandžio 24 išvyko į Palestina, iš ten per Italiją, keliaus į Šveicariją, Austriją, Vokietiją, Belgiją, Olandiją, Angliją, o gegužio 25 išplauks atgal į JAV. 20 milijonų dolerių fabriko sumoderninimui.

Padėkite plytelę

SENELIŲ PRIEGLAUDAI-

Istieskite Gailestingumo Ranką

Gailestingas Samarietis

„Palaimintieji gailestingumo“.

(Mat. 5, 7.)

Taigi, būkite Gailestingu Samariečiu, kurį Kristus pagyrė už jo gailestingumą artimui. Prašome neatsisakyti ištiesi gailestingą ranką ir mūsų senoms moterims, atsidūrusioms sunkioje padėtyje.

Geradarių intencija bus atlaikyta šv. Mišių Novena. Be to, Seserys už savo Rėmėjus per visus metus atlaikys 32 Novenas, kalbės kelėta maldų kasdieną, visas savo maldas ir darbus aukos Jūsų intencijai. Už mirusius geradarius užprašys 3 šv. Mišias ir paukos trijų dienų savo atliktus darbus ir atkalbės maldas.

Šią savaitę Senelių Statybos Fondui auškojo:

K. Kucorska, Bridgewater, Mass.	10.00
Anthony Yonca, Trenton, N. J.	10.00
Mr. T. Tamulevich, Branford, Conn.	10.00
B. Baltrukaitis, New York, N. Y.	5.00
A. Brazinskas, Somerville, Conn.	5.00
J. Indolis, Lawrence, Mass.	5.00
Joseph Aikus, N. Chicago, Ill.	5.00
Anne Brazinsky, Worcester, Mass.	5.00
A. Kazlauskienė, Brooklyn, N. Y.	5.00
Mrs. J. Weisengoff, Baltimore, Md.	5.00
A. Paškauskas, Waukegan, Ill.	5.00
Anna Bartkus, Brooklyn, N. Y.	4.00
John Ricks, Albany, N. Y.	2.00
Anna Bebrausky, Brooklyn, N. Y.	2.00
V. Romozas, Plantsville, Conn.	2.00
V. Romaška, Brooklyn, N. Y.	2.00
A. Mažukaitis, Waterbury, Conn.	2.00
J. G. Poplis, Worcester, Mass.	2.00
Pauline Shapunas, Shenandoah, Penna.	2.00
Beatrice Kalasius, S. Boston, Mass.	2.00
S. Smigeskis, S. Boston, Mass.	2.00
Jurgis J. Wensus, Middleport, Penna.	2.00
I. Salkauskas, Baltimore, Md.	2.00
M. Vainis, Brooklyn, N. Y.	2.00
Mr. & Mrs. Vitkus, Brooklyn, N. Y.	2.00
Anna Starr, Newark, N. J.	2.00
M. Neveris, Newark, N. J.	2.00
Mr. & Mrs. P. Yuras, Brooklyn, N. Y.	2.00
M. Bučinskas, Worcester, Mass.	2.00
T. Krulskienė, Chester, Penna.	2.00
Anna Talisauckienė, Shamokin, Penna.	2.00
V. Rachynskas, Amsterdam, N. Y.	2.00
A. ir P. Bartkus, Sheboygan, Ill.	2.00
J. Kisielienė, Gilberton, Penna.	2.00
A. Karsokas, Grand Rapids, Mich.	2.00
B. Giedrienė, Baltimore, Md.	1.00
Mrs. Ragelis, Brooklyn, N. Y.	1.00
P. Zibutis, Westfield, Mass.	1.00
Mrs. Plioplis, Brooklyn, N. Y.	1.00
Mrs. K. Vansnick, Philadelphia, Penna.	1.00
J. Milauskas, Lawrence, Mass.	1.00
M. Valeška, Rochester, N. Y.	1.00
Anna Butkus, Amsterdam, N. Y.	1.00
V. Ermalavik, Seymour, Conn.	1.00
A. Winskus, Bridgeport, Conn.	1.00
Martha Micevičiūtė, Elmhurst, Penna.	1.00
Zidoras Marozas, Newark, N. J.	1.00
Frank Russell, So. Boston, Mass.	1.00
Mrs. M. Lukas, Brooklyn, N. Y.	1.00
Mary Zukas, Amsterdam, N. Y.	1.00
V. Vaičiūnas, Brooklyn, N. Y.	1.00
Elizabeth Navickas, Worcester, Mass.	1.00
E. Kanaporienė, Amsterdam, N. Y.	1.00
M. Rukus, Manchester, Conn.	1.00
M. Chedekowsky, Providence, R. I.	1.00
A. Alukievičius, Athol, Mass.	1.00
U. Daukant, Brooklyn, N. Y.	1.00
Ona Rupšis, Wilkes Barre, Penna.	1.00
C. Chepulis, Springfield, Ill.	1.00
Eva Riekus, Philadelphia, Penna.	1.00
Anna Witkauskas, Chicago, Ill.	1.00
Anna Rudinas, Chicago, Ill.	1.00
D. Klimas, Chicago, Ill.	1.00
Mrs. J. Smolskis, Silver Creek, Penna.	1.00
B. Pukis, S. Milwaukee, Wis.	1.00
Joseph Vasilauskas, Du Bois, Penna.	1.00
Z. Zekienė, Waukegan, Ill.	1.00
A. Valatka, Chicago, Ill.	1.00
A. Tamasionis, Norwood, Mass.	1.00

Visiems aukotojams ir aukotojoms nuoširdžiausiai dėkojame. Lai Dievulis atlygina visiems.

Jėzaus Nukryžiuotojo Seserų vardu,
Mofina Ligorija,
Vienuolyno Viršininkė.
(Bus daugiau)

Seserų kongregacijos ir rėmėjų jubiliejinis seimelis įvyksta birželio 18 d., Brockton, Mass.

NORFOLK PAINT SERVICE CENTRE

INSIDE YOUR HOME . . .
A small investment in money and time can work wonders in adding livability to a room . . . for example, about \$2.85 and 3 hours easy application of one-hour drying, oil-base Mel-O-Tint to your walls, and you have new pastel beauty, to new pleasure in living.

— AND OUTSIDE . . .
A new, specially made paint assures that all the old dinginess will disappear — not for a year or two, but for many years. It's Norfolk House Paint — "Yankee Built" — for Yankee Weather — and for Yankee homeowners who go seeking full quality and value in paints.

— A Special Paint for Every Purpose
That's the idea behind the Norfolk Paint Service Center — and these things combine to make it work . . . the most complete line of tailor made paints . . .

TAUNTON LUMBER CO.
E. H. SMITH, Gen. Mgr.
243 No. Montello St. **BROCKTON**
Tel. 1910-1911

NORFOLK PAINTS
"YANKEE BUILT - FOR YANKEE WEATHER" - AND GOOD TASTE

Amerikos Lietuvių

ŽIDINIUOSE

L. Vyčių Naujosios Anglijos apskrities suvažiavimas

WATERBURY, CONN.

Naujosios Anglijos L. Vyčių š. m. balandžio mėn. 22/23 d., kaip tikslai per šv. Jurgio, jaunimo globėjo šventę, buvo suvažiavę į savo metinį seimelį Waterbury, Conn. Suvažiavimą surengė ir priėmė Waterbury L. Vyčių 7 kp., vadovaujama energingo jos pirmininko Antano Jenkino. Išskyrus dvi kuopas, visos kitos Naujosios Anglijos L. Vyčių kuopos prisistatė savo atstovus ir gausų svečių būrį.

Suvažiavimas prasidėjo šeštadienio popietį. Jam vadovavo N. Anglijos apskrities pirmininkas Bronius Kudirka iš Norwood, Mass. Pirmas suvažiavimą pasveikino kun. V. Ražaitis. Jis sveikino vardu Waterbury klebono ir L. Vyčių garbės nario kun. J. Valantiejus, kuris šiuo metu yra Romoje. Toliau nuosirdžiai ir jautriai sveikino kun. J. C. Jutkevičius. L. Vyčių dvasios vadas, iš Worcester, Mass. ir kun. C. Vasio vardu (garbės nario ir Kun. Vienybės Pirmininko), kun. V. Puidokas iš Westfield, Mass., kun. J. Vilčiauskas iš Hartford, Conn., kun. A. Kacevičius iš Providence, R. I. savo ir klebono kun. J. Vaitekūno (garbės nario) vardu. Labai malonu buvo suvažiavusiems išgirsti L. Vyčių steigėjo ir garbės pirmininko M. Norkūno sveikinimą, kuriame jis dar labai stipriai žodžiu pasidžiaugė L. Vyčių gyvumu ir veiklumu. Nuosirdžiai sveikino žodžiu ir raštu taip pat prof. J. Aleksis (garbės narys) iš Waterbury, Conn., Jurgis Jonikas iš Čikagos, Pranas Vaškas iš Newark, N. J., Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Shallna iš So. Bostono, advokatas A. J. Young-Jankauskas iš So. Bostono, "Vyties" redakcijos vardu F. Grendalytė, "Darbininko" redakcijos vardu A. F. Kneizys ir k.

Labai gausiai suvažiavime buvo atstovaujamas pats L. Vyčių Centras. Centro pirmininkas Jonas L. Juozaitis, kaip tik šiuo metu lankąs Naujosios Anglijos kuopas, sveikindamas kartu padarė ir platų pranešimą apie L. Vyčių veiklą ir tolimesnius užsimojimus. Kalbėjo ir sveikino taip pat Centro nariai: Bertha

• **Emilija Juršenaitė**, buv. Vorkutos treminė, dabar gyvenanti Chicagoje, gavo širdies ataką. Gydosis namuose. Pavojus gyvybei praėjęs.

• **Prof. inž. St. Dirmantas**, vienas žymiausių Lietuvos geodezijos specialistų, atvyko iš tremties ir apsigyveno pas savo dukterį Chicagoje.

• **Chicagos paštas**, paskelbus pašto departamentui, patarimų susiaurinimą, atleis iš visų savo skyrių apie 500 tarnautojų. Pirmiausiai bus atleisti visi pavaduotojai nuolatinųjų tarnautojų.

• **Adv. St. Simon**, buvęs Lietuvos Vyčių 19-tos kuopos, Pittsburgh, Pa. pirmininkas, buvo gražiai pagerbtas Lietuvių Prekybos Rūmų. Prie pagerbimo daug prisidėjo vietos vyčiai.

• **Kun. J. Prunskis** balandžio 23 d. Lietuvos Vyčių salėje Chicagos ateitininkų susirinkime skaitė paskaitą iš savo keilionės išpūdžių po Pietų Ameriką.

Čiočytė, vicepirmininkė, Helen Pinkin, izdo globėja, Sylvia Račkūtė, raštininkė.

Antroji suvažiavimo diena, sekmadienį, buvo pradėta iškilmingomis pamaldomis Šv. Juozapo lietuvių parapijos bažnyčioje. Pamaldas laikė kun. V. Ražaitis. Po pamaldų sekė tolimesni posėdžiai. Juozas Matačinskas, Komisijos Lietuvos Reikalams pirmininkas, padarė pranešimą apie jos veiklą ir akciją už Lietuvos išlaisvinimą. Buvo priimta protesto rezoliucija prieš bolševikų okupaciją Lietuvoje ir pasiūsta Baltiesiems Rūmams į Washingtoną. Toliau plačiai aptarti Naujosios Anglijos L. Vyčių tolimesnio veikimo ir "Sporto dienos" reikalai: sporto diena ir vyčių iškila rengiama š. m. gegužės mėn. 21 d. Thompson, Conn. Taip pat buvo pagerbtas L. Vyčių steigėjas M. Norkūnas jo 80 metų sukakties proga. Centro pirmininkas Jonas L. Juozaitis jam įteikė atminimui gražiai aptaisytą knygą, perdavė Centro geriausias linkėjimus ir sveikinimus. J. Lola patiekė pranešimą apie rengtą š. m. gruodžio mėn. 4 d. bankietą M. Norkūnui pagerbti.

Visi — seni ir jauni, kviečiami kartu dalyvauti su Vyčiais ir tie lietuviai, kurie buvo priversti išvykti iš Lietuvos ir po daugelio sunkenybių atsirado šiam krašte. Komisija visose kolonijose rūpinasi šūsiesiekimo priemonėmis (transportacija).

• **Bronius Kudirka**, Pikniko dienos pirmininkas.

• **Parodykime artimo meilės** Minersville, Pa. Kovo mėnesyje BALF centro įgaliotinis, gen. J. Černius, lankėsi mūsų apylinkės kolonijose ir įsteigė daug naujų BALF skyrių, kurių vieno vardu ir aš čia kalbu. Tai yra 74 skyrius Minersville, Pa., kaip jo pirmininkas, pareikšdamas džiaugsmo ir padėka tiems, kurie prie šio skyriaus šios labdaringos draugijos prisirašė. Prisirašė jau 27 nariai, iš kurių 24 priimt pilnais nariais. Tai pakelia man ūpą ir paskatina daugiau veikti mūsų vargstančių tremtyje brolių lietuvių labui.

• **Susiorganizavo Lietuvos Vyčiai** Ansonia, Conn. Š. m. balandžio mėn. 24 d., švenčiant "L. Vyčių Organizacijos Dieną", Naujosios Anglijos Vyčiai paaugo dar viena kuopa, kuri buvo įsteigta Ansonia, Conn. Šv. Antano lietuvių parapijos klebono kun. Benedikto Gauronskio pastangomis.

• **Emilija Juršenaitė**, buv. Vorkutos treminė, dabar gyvenanti Chicagoje, gavo širdies ataką. Gydosis namuose. Pavojus gyvybei praėjęs.

• **Chicagos paštas**, paskelbus pašto departamentui, patarimų susiaurinimą, atleis iš visų savo skyrių apie 500 tarnautojų. Pirmiausiai bus atleisti visi pavaduotojai nuolatinųjų tarnautojų.

• **Adv. St. Simon**, buvęs Lietuvos Vyčių 19-tos kuopos, Pittsburgh, Pa. pirmininkas, buvo gražiai pagerbtas Lietuvių Prekybos Rūmų. Prie pagerbimo daug prisidėjo vietos vyčiai.

• **Kun. J. Prunskis** balandžio 23 d. Lietuvos Vyčių salėje Chicagos ateitininkų susirinkime skaitė paskaitą iš savo keilionės išpūdžių po Pietų Ameriką.

organizacijos tikslus bei uždavinius. Išrinkta kuopos valdyba, kurią sudaro: pirmininkas adv. Juozas J. Černiauskas, vicepirmininkai F. Strapinskas ir Olga Savickaitė, sekretorės Ona Karitytė ir Ella Diržiūtė, izdininkas Jonas A. Sabutis, maršalka Stasys Varšalka.

L. Vyčių Naujosios Angl. Apskrities veikla

Jau penkti metai, kaip vienas iš mūsų didžiųjų sportininkų — lietuvis Lieut. AL BLOZIS savo gyvastį aukojo ne tik už mūsų šalį Ameriką, bet taip pat už kitas pavergtas tautas ir Lietuvą.

Lietuvos Vyčiai, neužmiršdami savo lietuviško jaunimo, kasmet pagerbia ir mūsų sportininką, Al Blozi. Numatyta surengti pikniką ir tinkamas ceremonijas. Dalis pelno bus paaukota mūsų lietuviškai įstaigai, Marianapolio vienuolynui.

Šįmet vyčiai rengia ketvirtą metinę gegužinę—SPORTS DAY, mūsų gražioje Marijonų kolegijos aikštėje, Thompson, Conn., sekmadienį, gegužės 21 d. Tą dieną šv. Mišios bus atnašautos 11:30 val. ryte. Numatytas lietuvis sportininkas pakviestas dalyvauti ceremonijose. Be to, bus "softball" žaidimas tarpe New York'o ir New Jersey Vyčių apskričių ir Naujosios Anglijos Vyčių apskrities. Bus paruošta skanių valgių, šokiams geros muzika. Bus progos diena praleisti draugiškai ir linksmai.

• **Bronius Kudirka**, Pikniko dienos pirmininkas.

PARODYKIME ARTIMO MEILĖS

MINERSVILLE, PA.

Kovo mėnesyje BALF centro įgaliotinis, gen. J. Černius, lankėsi mūsų apylinkės kolonijose ir įsteigė daug naujų BALF skyrių, kurių vieno vardu ir aš čia kalbu. Tai yra 74 skyrius Minersville, Pa., kaip jo pirmininkas, pareikšdamas džiaugsmo ir padėka tiems, kurie prie šio skyriaus šios labdaringos draugijos prisirašė. Prisirašė jau 27 nariai, iš kurių 24 priimt pilnais nariais. Tai pakelia man ūpą ir paskatina daugiau veikti mūsų vargstančių tremtyje brolių lietuvių labui.

• **Susiorganizavo Lietuvos Vyčiai** Ansonia, Conn. Š. m. balandžio mėn. 24 d., švenčiant "L. Vyčių Organizacijos Dieną", Naujosios Anglijos Vyčiai paaugo dar viena kuopa, kuri buvo įsteigta Ansonia, Conn. Šv. Antano lietuvių parapijos klebono kun. Benedikto Gauronskio pastangomis.

• **Emilija Juršenaitė**, buv. Vorkutos treminė, dabar gyvenanti Chicagoje, gavo širdies ataką. Gydosis namuose. Pavojus gyvybei praėjęs.

Šventųjų Metų procesija per miestą

LAWRENCE, MASS.

Š. m. balandžio 23 d., baigus Tėvui Bružikui sekmingas misijas, Šv. Pranciškaus lietuvių parapija, vadovaujant klebonui kun. P. Jurui ir misionieriui Tėvui Bružikui, suruošė viešą bažnyčių lankymą Šv. Metų atlaidams gauti. Išsitiesė didžiulė procesija ir žygiavo per miestą su kryžiumi ir kunigais priešakyje. Procesijos vyriausiu tvarkytoju buvo kun. P. Sakalys. Specialūs mieste policininkai, kur žygiavo procesija, stabdė judėjimą.

Aplankyta keturios bažnyčios ir pasimelsta. Grįžus į Šv. Pranciškaus parapijos lietuvių bažnyčią, Tėvas Bružikas įspūdingai užbaigė misijas.

Šis lietuvių gražus viešas pasirodymas padarė ir Lawrence, Mass. miesto visuomenei malonus įspūdis.

Artimo meilės darbas

STOUGHTON, MASS.

Kun. M. Vembrės paraginti Stoughtono lietuviai noriai aukavo tremty pasilikusiems ir sergantiems Gautingo džiovininkams. Aukoj: Klem. Jurgutis 2 dol. Ant. Opolinskas 1 d., Kubelienė 5, Zen. Antulionis 2 dol. ir knygą "Šv. P. M. Apsireikšimai Liurde", Josefa Tamulevičienė 2, Jadv. Volungevičienė 2, Agnes Anusevičienė 2, Juzefa Čėsnačienė 2, Anelė Miškinis 2, Jonas Valuntukevičius 2, Aleks. Gylis 2, Marija Kasperienė 2, L. Banys 5, ir kiti.

Mrs. X rašančiam šias eilutes paukavo 20 dol. nusiųsti savo tėvams. Kadangi motina mirusi Lietuvoje, o tėvas išvežtas į Sibirą, netoli Baikalo ežero, už 6,000 mylių nuo Lietuvos (irgi miręs ir bado ir šalčio), tai bijodamas siųsti giminėms, kurias dar labiau aglėtų apsunkti, gautus pinigų taip pat paskyrė Gautingo lietuviams ligoniams.

Už surinktus pinigus nupirka ir išsiųsta į Gautingą 4 dėžės siuntinių po 22 svarus. Dėvė būk gailėstingas tiems už ką aukojai ir atlygink aukavusiems, kad pamatytų kur Tiesa, Kelias ir Gyvenimas.

Babilonijos vergija

Dvi žydų pietinės giminės Nabuchodonosoro (plg. Josif Vasarjonovič Džugošvili - Stalin!) buvo išvarytos į Babiloniją 605 m. prieš Kr. Antarsis trėmimas su pranašu Ezekielium buvo 597 m. prieš Kr. Nabuchodonosorui užėmus ir sunaikinus Jeruzalę (kaip dabar Pabaltijį), buvo 587(586) m. trečiasis ir baisiausias trėmimas. 70 metų žydai buvo ištremti. Persijos karalius Kyras, nukariavęs naująją Babilonijos valstybę, 538 m. leido žydams grįžti į tėvynę.

Betgi ta vergija buvo nepalyginti lengvesnė už dabartinę T. Rusijoje, ypač Pabaltijo valstybėse, įtaisyta vergija. Žydai nebuvo genocido, t. y. išnaikinimo paliesti, ir žydų tremtinių gyvenimas nebuvo labai sunkus. Kad taip būtų, tai štai kas liudija: kai jau buvo galima į tėvynę grįžti, daugelis Babilonijoje praturtėjusių žydų tėvynėn nebegrįžo. O dabar T. Rusijoje yra būklė tokia, kad, jei rusai nuimtų "geležinę uždangą" — visas Pabaltijys, mažiausia 90% pačių rusų, paskutinį skarmalą palikę, pėsčia keliautų į šią pusę. A. Ziemena.

Kur silkes rankomis gaudo...

Balandžio 23 d., sekmadienį, po lietuviškųjų pamaldų, ateina pas mane p. Savickas ir klausia, ar aš nenorėčiau pamatyti, kur silkes rankomis gaudo?

— Ir dar kaip! — atsakiau geram mano prieteliui.

— Bet aš noriu vežtis visą šeimą, — nedrąsiai prisitarė p. Wiliam.

— Tai dar geriau! Daugiau sugausim žuvų!

Sėdom į mašiną ir pasileidom Middleboro link. Pirmą aplankėme jo simpatiškus ir vaisingus uošvius p. Drevinskus. Namai gražūs ir švarūs, kaip ir visų amerikonių, tik kieme daug jau žolynų, ką randi tik pas lietuvius: čia buvo diemedis (atleiskit merdaitės, kad nenuo rūtos pradėjau), rūtos, pinavijos, narcyzai, šalavijai ir daug kitų gėlių. Kambary buvo lietuviška dilygnė, palergonija, kak-tusai (iš Lietuvos!), fikusai ir dau kitų žolynų.

— Bet kur gi silkės? — paklausiau. — Važiuovom silkį gaudyti, o čia skiname gėles... — Bus ir silkės! Važiukim toliau, kol nesutemo!

Seniausį ir jauniausį palikom ūkio saugoti, o kiti, susikimšę į "karą" (tik be bombų!) nudūmėm. Už kokios mylios nuo namų, bet tame pat mieste radom upelį ir tvenkinį. Žmonių nebuvo, nes diena buvo nesaulėta. Arčiau privažiavę, pamatėm kyšančias iš vandens nei tai galvas, nei tai uodegas. Netikėjau savo akimis. Ar tai galėtų būt žuvis? Priėję radom keletą vaikų, kurie pasilenkę kažką grobė vandenį. Tai buvo silkės. Dievuliai, kiek čia jų daug! Aš pats nebesusilaikiau, priėjęs arčiau prie vandens, kišau ranką, griebiau vieną, kitą... kiek nori! Bet apsidairęs pastebėjau iškabą: "privati nuosavybė". Man nebuvo kaip nešti mašininon — paleidau vandenį.

Aš buvau skaitęs, kad Indijoje žuvis trešiami laukai, kad japonai Sachaline vežimais žuvis gauda. Tai buvo knygoje rašyta. Sunku man buvo įsivaizduoti realybę... Dabar pats mačiau savo rankomis gaudžiau.

Silkės, kaip žinia, iš jūrų plaukia nerštui į gėlių vandenį, ten palieka kiaušinėlius (ikrus) ir paskui vėl grįžta į jūras. Mes matom jas plaukiančias prieš vandenį — ieš-

kančias gėlo vandens, ramesnės ir šiltesnės vietos nerštui.

Kitais metais čia suvažiudavo pirkkliai iš miesto atpirkdavo žuvis, sumokėdavo iki 8,000 dolerių. Tų žuvų gausybės be Middleboro yra dar Wetareham, Westhaunover, Taunton. Jos pradeda neršti balandžio pradžioje, kol sužaluoja medžiai. Siemet pastebėtos atplaukiant apie 9 balandžio. Pirkkliai — žuvininkai kartais prigauo ju iki 500 statinių po 125 galionus.

Gaudo tokiais tinklais, kad net su motoru reikia traukti į krantą!

Senniau čia gyveno indenai. Jie naudojo žuvis valgiui ir laukam trešti. Prie kiekvieno korno (kukurūzo) grūdo padėdavo žuvį ir užkasdavo. Pasakojo, kad ir dabar gyven-tojai parsineša po maišą žuvų ir darzuose sodina taip kornus.

— Bet ir katės mėgsta žuvis. Aptikusios daržę, išsikasa ir nusineša.. Nevisados jas suėda, ypač kai žuvis ilgesnį laiką išbūna žemėje. Katės jas pameta patvory, o tada jas užpuola musės, kurių daug prisivista. Dabar policija draudžia žuvis daržus trešti.

Gamtos mėgėjams, ypač jaunimui, siūlyčiau pasinaudot gražiomis pavasario dienomis ir atvykti pasigerėti žuvų didele "minia".

Gražiai ir skaniai p. Drevinskų pavažiinti grįžome į namus, mąstydami apie tą didelę žuvų gausybę ir nuostabų Dievo pasaulį. M.i.k.

• **Justinas Petkevičius**, baigęs Vilniaus universitetą ir įsigijęs daktarato laipsnį Tubingeno universitete, pradėjo dirbti, kaip Asst. Office Manager pas Henriką Rabinavičių, New Yorke, jo gyvybės draudimo įstaigoje.

Frank The Florist

CALL FOR

Floral Designs
Wedding Flowers
Cut Flowers

1407 Washington St.
Norwood, Mass.

BROTHERHOOD OIL CO.

Pečiams ir šildymui aliejus.

Urmu ir Retail

Mes įdedame apšildymui sistemą "Metered Service"

574 No. Montello St.,

Brockton, Mass.

Tel. 6140

CADILLAC

PONTIAC

WM. H. BASSETT CO.

1782 Main St.

33 Main St.

BROCKTON, MASS. BRIDGEWATER, MASS.

Lincoln *Mercury*
Tel. 8-1340
Pirm Pirkiant Karą,
Atsilankyk Pas Mus.
Atidaryta Vakaraus.
MAHONEY & FAY, INC.
119 Belmont St.,
Brockton, Mass.

Stasio Šimkaus

33 LAUDIES DAINOS

Ką tik išėjo iš spaudos kompozitoriaus STASIO ŠIMKAUS solo ir chorams skirtų dainų naujas rinkinys. Surinko ir parengė spaudai kompozitoriaus sūnus Algis Šimkus. Išleido kun. Pr. M. Juras. Knyga puikiais viršeliais, su plastikos juoste, 64 pusl., labai lengvai atsidaro ir puslapiu skambinan pianu neužsiverčia. Kaina \$2.00.

Užsakymus siųskite:

DARBININKAS

366 West Broadway, So. Boston 27, Mass.

Šiuomi siunčiu \$..... ir prašau man prisiųsti
egz. STASIO ŠIMKAUS DAINŲ KNYGĄ.

Vardas

Adresas

Skaitykite ir platinkite katalikišką spaudą — laikraštį "Darbininką"!

BOSTONO ŽINIOS

NAUJAS DIEVO TARNAS

Kun. Juozas Naudžiūnas

Geg. 3 d., Šv. Kryžiaus katedroje, Archivyskupas Ču-shing, D.D., įšventina 27 dia-kanus į kunigus. Jų tarpe yra lietuvius diakonas Juozapas Naudžiūnas. Jis yra 37 jauni-kaitis iš šv. Petro parapijos išėjęs kunigus.

Kun. Juozas Naudžiūnas mokėsi So. Bostono pradinėje ir aukštesnėje mokykloje, 2 metus mažojoje Seminarijoje, du metus filosofijos kurse ir 4 metus teologijos kurse Bostono diecezijos Seminarijoje. Jo tėvelis Andrius yra miręs,

prieš daugelį metų. Buvo vietos par. ir draugijose darbuotojas. Motina Emilija (Ambrozaitė) yra pavyzdinga katalikė. Brolis Andrius Naudžiūnas, MIC., darbuojasi Chicagoje, taip pat ir jo seselė Kazimierietė. Broliukas Ernestas yra Trapistu. Viena sesuo ištekėjusi ir brolis Albertas yra šv. Petro parapijos kolektoriu. Visa Naudžiūnų šeima ir Juozas kunigas moka lietuvių kalbą.

Primičių bankietas įvyks sekmadienį, gegužio 7 d. 12 val. per pietus bažnytinėje svetainėje. Rengėjai visus kviečia atsilankyti ir ne tik pasivaizinti skaniais valgiais bet ir kartu gražiai pagerbti naują darbuotoją Kristaus Vynuogyne. Bus graži muzikos programa, kurioj dalyvaus Rapolas Juška ir Dr. Antanėlis. Prašom visus kuo greičiausia įsigyti bilietus, nevēliau kaip trečiadienį, gegužės 3 d., kad būtų galima žinoti kiek svečių atsilankys pietums. Bilietus galima įsigyti "Darbininko" redakcijoj, Casper vaistinėj (kampas I ir East Broadway) ir pas bilietų platintojus.

BOSTONO JAUNIMAS TARPTAUTINIAME FESTIVALyje

PRADEDA FESTIVALIŲ

Nepaisant tolimos, beveik dviejų parų kelionės autobusu iš Bostono į St. Louis, Mo., bostoniečiai puikiai pasirodė ten įvykusiame tarptautiniame liaudies meno festivaly — National Folk Festival. Tą kelionę atliko Bostono lietuvių tautinių šokių grupės 19 dalyvių. Festivalis įvyko Opera House, bal. 12-15 dd. Jo programoje dalyvavo apie 1000 asmenų suvažiuavusių iš įvairių Amerikos vietų. Dalyvavo net iš Austrijos atvykusių Viennos universiteto studentų trupė. Bostoniečiams buvo paskirta dalyvauti atidarymo dienoje popietinėje ir vakarinėje programoje. Jie gražiai pašoko: "Čigonėlių", "Rugučius", "Oželį", ir "Malūną". "Malūno" sparnams pradėjus sukintis tuojau pasipildavo plojimais. Protarpiais grupės vedėja Ona Ivaškień skambino kanklėmis, o Vytautas Strolia grojo rageliu. Savotiški muzikos instrumentai irgi susilaukė didelio susidomėjimo. Vienos universiteto studentų trupės direktorius Dr. Oskar F. Bock, lietuviams pašokus, atėjo ir nuosirdžiai pasveikino už puikų lietuvių tautinių šokių išpildymą.

ANTRĄ KARTĄ ŠOKA

Festivalio vadovybė paprasė bostoniečių dar kartą dalyvauti ketvirtadienio programos finale. Austrijos studentų grupės vidury lietuvių įbėgo į sieną ir pašoko "Malūną" ir taip bendrai su Europos svečiais baigė tos dienos programą. Bostoniečiams aplankė kun. Deksnys ir kun. Urbanavičius. Gaila, kad dėl laiko stokos nebuvo galima pasi- naudoti kunigų kvietimu aplankyti lietuvius.

DIDELIS SUSIDOMĖJIMAS

"Voice of America" užrašė į plokšteles kanklių ir ragelio muziką ir pridėjo tų instrumentų, šokėjų grupės ir lietuviškų šokių apibudinimą transliacijai į užjūrius.

St. Louis spauda daug vietos skyrė bostoniečiams. Šokių nuotraukas įsidėjo "Post", "Dispatch Star", "Times" ir "Globe - Demokrat".

Grįžo bal. 16 nuvarge, bet puikiai nusitiekė, kad taip gerai pavyko tokio didelio masto festivaly tinkamai atstovauti lietuvių liaudies meną. Rap.

DĖL LIETUVISKŲ ŠOKIŲ PERTRAUKĖ PAMOKAS

Normandy Senior High School (St. Louis priemiesty) specialiai pasikvietė bostoniečius parodyti mokiniams ir mokytojams lietuviškus šokus. Ketvirtadienio rytą tam tikslui buvo pertraukta pamoka.

Kas tie kultūros Rėmėjai?

Visi žinome, kad ateinantį sekmadienį, gegužės 7 d., dramos studijos labai įdomų vaidinimą rengia lietuvių kultūros rėmėjai Bostone. Kai kas klaidingai mano, kad tai tremtinių organizacija. Pabrėžiame, kad kultūros rėmėjais yra įsirašę daug iš seno čia gyvenančių žmonių lietuvių, kaip prel. K. Urbonavičius, kun. P. Virmauskis, adv. A. Šalna, adv. J. Grigalius, red. A. Kneizys, J. Kasmauskas, S. Mockus ir daugelis kitų. Tai visų lietuvių kultūros reikalais besirūpinančių lietuvių organizacija.

Bilietai (tikietai) į vaidinimą gaunami iš anksto pas dr. B. Kalvaitį, 545 Broadway, — Lithuanian Agency (Real Estate, Mr. Ivas) ir "Darbininko" administracijoje. Vaidinimo dieną bus gaunami nuo 2 val. p.p. high school, bet patariame įsigyti iš anksto.

Vaidinimo proga yra spausdinamas ypatingai specialus leidinys apie studiją. Jį gaus kiekvienas atėjęs į vaidinimą. Balandžio mėn. į LKR Bostone įsirašė šie lietuviai:

Vyt. Blynas, Dalia Barmutė, A. Dovydaitis, Petras Dzekonskas, Vikt. Kantaravičius, Birutė Martinkienė, St. Kazlauskas, Regina Norvaišaitė, Danutė Paplauskaitė, Dalia Podelytė, Br. Paliulis, Fel Rauba, Kostas Variakojis, Kun. Znotinas.

Šis 14 naujų Lietuvių Kultūros Rėmėjų būrelis prisideda savo \$1 mėnesiniu mokesčiu prie pusantro šimto anksčiau susiorganizavusių Bostono ir apylinkių lietuvių, norinčių paremti Lietuvių Teatrinę Studiją, šeštadieninės Lietuvių Tautosakos rinkimo, Vaikų Darželio ir lietuviškos skaityklos — bibliotekos organizavimo bei palaikymo darbus.

Lietuvių Kalbos Gramatika

skiriama amerikiečiams. Paraneš kun. Dr. Jonas Starkus. Marianopolio Kolegija, 1938 m., 208 pusl.

Knyga naudinga išmokti gerai lietuviškai rašyti ir kalbėti. Kaina — \$1.00.

DARBININKAS, 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Stiprinama Lietuvių Katalikų Akcija

Praėjusiam sekmadienį, balandžio 30 d., Bostono lietuvių šv. Petro parapijos salėj, klebono kun. Pr. Virmauskio globoj, įvyko Naujosios Anglijos Apskritis lietuvių katalikų vadovų posėdis lietuviškos katalikiškos akcijos reikalais. Posėdžiui pirmininkavo Naujosios Anglijos Apskritis LRK Federacijos Pirmininkas p. Daukantas. Posėdyje dalyvavo gausus būrys veikėjų, kunigų ir pasauliečių, vyrų ir moterų, naujai atvykusių tremtinių ir čionai nuo seniau gyvenančių lietuvių. Iš Čikagos atvykęs lietuvių katalikiškos akcijos direktorius kun. Patlaba padarė platų pranešimą ir nusakė ateities veikimo gaires. Jo išskeltos mintys iššaukė gyvą pasikalbėjimą, diskusijas. Nusistatyta ateityje lietuvišką katalikišką veiklą dar labiau gilinti, plėsti ir taikinti taip pat naujų veiklos metodų.

Tais reikalais kalbėjo šio skyr. dvasios vadas, klebono kun. Pr. Virmauskis; Providence klebono kun. Vaitiekūnas ir kun. J. Švagždis iš Brockton, Mass.; Paulauskas iš Lowell, Mass., Kudirka iš Norwood, Mass. ir Zaveckas iš Cambridge, Mass. Centro atstovas kun. Patlaba, pasidžiaugė, kad skaitlingai susirinkta. Susirinkimas buvo pradėtas ir baigtas malda.

Mirė Kun. Žuromskio motina

Bal. 25 d. Gertruda Žuromskienė (Zalaukaitė) 67 metų, gyv. 933 E. Broadway, mirė, sirgusi keletą metų. Ji yra kilusi iš Merkinės parapijos, Amerikoje pragyveno 45 metus. Priklausė prie katalikiškų draugijų. Veikė labdarystėje. Išaugino gražią šeimyną. Paliko vyrą Andrių, sūnų kunigą Joną ir kitą pasaulietį Juozą, dukterį — Bronislavą ir Adelę, brolių ir seserų Lietuvoje. Iškilmingai buvo palaidota iš šv. Petro parapijos bažnyčios bal. 27 d., šv. Mykolo kapinėse. Laidotuvių šv. Mišias giedojo sūnus kunigas. Asistavo dalyvavo kunigai: Albertas Abračinskas, Albertas Kontautas ir Jonas Dainis. Sanktuarijume meldėsi prelatas K. Urbonavičius ir daug kunigų. Melskimės už Gertrudos sielą.

ŠNIPŠNYTIS dabar Lietuvoj

Bowling League

Trečiadienį balandžio 19 d. vak. šv. Petro parapijos vyrai, vadovaujami šv. Vardo Draugijos, gražioje nuotaikoje užbaigė bowling sezoną. Lietuvio, veikėjo Prano Razvadausko restorane įvyko skanus pietūs, kuriuose dalyvavo vyrai sportininkai, jų žmonos ir pakviesti draugai. Po pietų dvasios vadas, kun. Kontautas, išdalino pasižymėjusiems lošėjams dovanas. Alfonsas Brazas ir Julius Tamulis, individualiai ir Utah, Oklahoma, ir B.C. ratelio vardu laimėjo pinigines dovanas. J. Tamulis laimėjo individualiai ir ratelio vardų dovanas. Tad laikė visą glėbį piniginių laimėjimų ir nežinojo, kaip nuo jų atsikratyti.

Sveikiname p. Jurgį Aukštikalnį ir visą komitetą, kurs taip sumaniai suorganizavo visus vyrų ratelius ir taip gražiai surėngė sezoną užbaigtuves.

Dabarties Pastabos

Pasijuokime ir patys iš savęs

▼ Vieną kartą gavau tokį raštą: "Susimildami, laikraščiai verkia, kad reikia daugiau korespondencijų iš įvairių Lietuvių kolonijų". O jei kas verkia, tai reikia jį guosti. Pirmiausia, žinoma, reikia guosti savo artimuosius. Pasiėmiau tada į rankas "Darbininką" ir perverčiau nuo Kalėdų iki Velykų. Radau labai daug numerų, ypač penktadieniais, kai didesnė pusė laikraščio užpildyta korespondencijų, pranešimų, vardų ir pavardžių. Kai kurie numeriai turi net 4 puslapius iš 8, kurie aprašo, kas girdėti mūsų kolonijose. Na, manau, tu prieteli "Darbininke", tur būt, neverki? Gal bus liesiau tikrai vasarai atėjus, kai žmonės visiems parengimams ir subuvimams padarys "stop". Bet piknikai ir čia teikia vilties.

▼ Tas pats "visuomenės balso" atstovas dar skundžiasi, kad "Darbininką" greičiausiai "dypukai" užviešpatavo, o kitas tiesiai duria į akis — "dypukai D. nuspicavo". Imu taip pat laikraštį ir įsitikinu, kad tikra tiesa pasakyta. Dauguma straipsnių ir net korespondencijų yra "dypukiški" ir iš viso pasaulio: Amerikos, Vokietijos, Anglijos, Kanados, Italijos, Prancūzijos... Ar tai yra laikraščio "nuspicavimas", negalėčiau pasakyti. Man tik vienas klausimas kilo: kas būtų, kad tie visi bendradarbiai imtų ir vieną dieną "nuspisicintų", vadinasi, mestų rašę. Ar nebėrėtų laikraščiuo ašaras kaip tikrai šioje vietoje?

Bet korespondentas, matyti, turėjo kitą mintį. "Dypukai", žinoma, tegu rašo ir gal net privalo rašyti, bet laikraštį tvarkinti — tai jau kita šneka. Aš tada atsiverčiau tą patį "Darbininką" (sausio 6 d., pirmąjį numerį) ir įsitikinau, kad niekas iš "dypų" nei jėga nei savo noru nesiveržė į šį darbą. Kas netiki, prašome taip pat paimti į rankas minėtą numerį ir atsiversti pirmą puslapį.

▼ Pagaliau, padaryta dar vienas priekaištas: "Darbininkas" nenori talpinti visos tiesos". Čia tai jau reikėjo gerai pakausį pakrapštyti, nes smūgis buvo labai stiprus. Koks ten gali būti laikraštis, jei jis tiesiai netarnauna? Ir vėl ėmiau vartyti laikraščio lapus, kol atpikau vieną išspausdintą lietuvišką patarlę: "Kad ir be kailio liksi, visiems neįtiksi". Iš tikrųjų, kas nors parašo apie ką nors "visą tiesą" — negerai, lupt gauna. Nepanori laikraštis talpinti "visos tiesos", ir vėl kupron gauna. Žmonės taip seniai darė ir darys. Kiekvienas giną savąją tiesą, ir begindamas dažnai kitam neprapajsta tiesos.

Bet nėra ko nusiminti. Yra viena Tiesa, kuri visus išteisingus: vieniems nuims, kas yra per daug, o kitiems pridės, kas iš jų atimama. S. S.

Laiškai Lietuviams 1950 m. balandžio mėn. Nr. 3

Pasipuošęs naujomis vinjetėmis ir velykiniais varpais, "Tretieji Laiškai" atrodo dar malonesni ir prašyte prašosi imti ir skaityti. Šiame numeryje rašo: J. Borevičius, S.J., Tikėjimo esmė; Kunigas Jonas, Dievo planai moterystėje (II dalis); Vl. Mikalauskas, S. J., Ar nesigaili savęs? Juozas Vaišnys, S. J., Apsivili ir gailėsies... (jaunimui); Kas knieti žinoti??? J. Sukackas, S. J., Dangus skelbia Dievo didybę; Tremtinys Andrius, Ir aš tau noriu pasakyti (atsakymas sponseriui Džianui). Šiame numeryje yra skelbiama įdomūs skaitytojų atsiliepimai. Minėtinas J. E. vysk. V. Brizgijo. Jis rašo:

"Gavome "Laiškus Lietuviams". Mudu abu (vysk. Padolskis ir aš) abiem rankom sveikiname Tėvelių Jėzuitų užsimojimą leisti "Laiškus Lietuviams". Dievas tepadedu. Stenkitės, kad būtų skaitomi ne tik Amerikoje. Mums atrodo, kad talkininkų juos platinti visur surasite. Iš širdies padėsim ir mudu. Tėpaplinta jie tarp viso pasaulio lietuvių!"

"Laiškus Lietuviams" leidžia Tėvai Jėzuitai. Adresas:

8101 Champlain Ave., Chicago 19, Ill. Redaguoja T. Juozas Vaišnys, S. J. Prenumeratos kaina 1 dol. "L.L." išleina kas mėnuo.

Laiškas "Darbininko" Redakcijai

1950 m. balandžio mėn. 11 d. Pirmiausiai aš dėkoju jums už siuntinį man laikraštį ir prašau jums Dievo palaimos. Aš esu labai patenkintas jūsų laikraščiu, ir mano visi pažįstami Vokietijoje, ir jie rašė man laišką, kad aš padėkočiau jums geraširdžiams už laikraštį. Jie rašo, ir džiaugiasi, kad Amerikos lietuviai nepamiršta savo tautiečių tremtyje.

Dabar esu persikėlęs į kitą gyvenamąją vietą. Prašau ir toliau siųsti man laikraštį, jeigu tas jums nesudaro sunkumų.

Linkiu jums viso geriausio

Povilas Kurganovas, 4 Cooperation St. Enderby, Leicester, England.

Juo daugiau vaikų pirštų nuospaudų yra namie, juo mažiau jų būna policijos bylose. J. Quinin.

LIETUVIŲ TEATRAS BOSTONE

Henriko Kačinsko

dramos studija stato

Antano Gustaičio

"ŠILKINIAI PANČIAI"

I veiksmo komedija

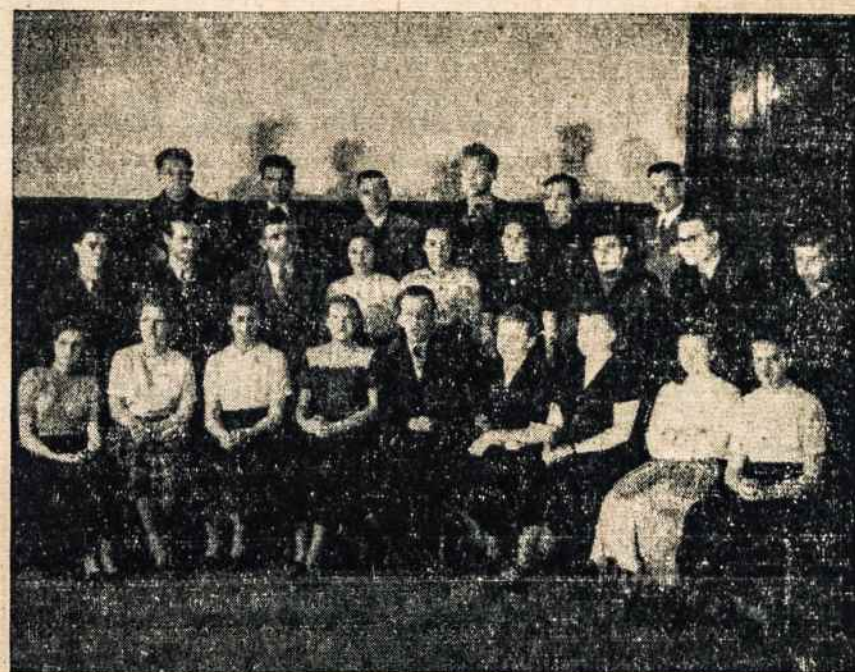
ir

"SEKMINIŲ VAINIKAS"

I veiksmo vaidelis

Dekoracijos ir kostiumai dail. Viktoro Andriušio

Pirmas vaidinimas įvyks gegužės mėn. 7 d., 3 val. p.p. Thomas Park High School salėje. Bilietų kainos \$1.50 ir \$1.00

Henr. Kačinsko vadovaujama lietuvių teatro studija Bostone.